

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Felsőpetény Község Önkormányzata

**2023-2028
I. felülvizsgálat**

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk.....	8
Célok.....	9
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	10
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	10
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	10
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	12
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	30
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	46
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	51
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	57
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	61
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	62
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	62
1. A HEP IT részletei.....	62
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	62
Jövőképünk.....	64
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	65
3. Megvalósítás.....	68
3.1 A megvalósítás előkészítése.....	68
3.2 A megvalósítás folyamata.....	68
3.3 Monitoring és visszacsatolás.....	70
3.4 Nyilvánosság.....	70
3.5. Kötelezettségek és felelősség.....	70
3.6 Érvényesülés, módosítás.....	71
4. Elfogadás módja és dátuma.....	72

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva**, Felsőpetény Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Felsőpetény [Nógrád megye](#) délnyugati részén, a [Naszály](#) hegy lábától mintegy 10 km-re található. [Budapesttől](#) való távolsága 57 km, a hazánkat [Szlovákiával](#) összekötő [2-es számú főút \(E77 nemzetközi főútvonal\)](#)-tól 8km-re fekszik. A falut a [Cserhát](#) dombvidéke és a [Naszály](#) ölelik körbe. A település nem rendelkezik [vasúti](#) közlekedéssel. A környékre – [Nógrád megye](#) többi területéhez hasonlóan – az aprófalvas településszerkezet a jellemző, elég sok település lakossága 1000 fő alatti. A falvak egyenletesen, szétszórva helyezkednek el, nagyrészt a völgyekben. Környező települések: [Alsópetény](#) 3 km, [Bánk](#) 5 km, [Berkenye](#) 9 km, [Nógrád](#) 12 km, [Szendehely](#) 10 km, [Rétság](#) 15 km, [Tolmács](#) 12 km, [Ósagárd](#) 5 km, [Vác](#) 23 km.

Első írásos említése [1247](#)-ből való (*Pethen*), akkor még [Alsópeténnyel](#) közös falut alkotnak, a két település csak a [14. században](#) vált ketté.

Az [Árpád-korban](#) a [Csák nemzetségbeli](#) Ugrin birtoka volt, akit [IV. László](#) király [1277](#)-ben tárnokmesterévé nevezett ki. A [15. század](#) végén, [1477](#)-ben a *Petényi* családé lett, akik a helységből vették fel nevüket is. Később a Török család, [Werböczy Imre](#) birtokolta.

Felsőpetény község hajdani lakói szerbek voltak — levéltári adatok szerint —, azután református magyarok. A török hódoltság után Trencsény vármegyéből települtek le szlovák evangélikusok a vidékre. A [török hódoltság](#) idején népessége jelentősen csökkent.

Felsőpetény 1783-ig Bánk község leányegyháza volt. Földesurai és a szomszédos Alsópetény földesurai erős katolikus vallásúak voltak, mindent elkövettek, hogy a lutheránusokat elnyomják.

1809. június 8-án egy hatalmas felhőszakadás 37 lakóházat pusztított el, és meghalt annak következtében 5 fő. Sokan ekkor elköltöztek. A [18. század](#) végén [szlovákok](#) települtek be.

Az 1914-1918-as ún. I. világháborúban 24 fő hősi halált szenvedett.

¹Gazdasági program, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

Községünket 1944. szeptember 12-én éjjel, késő esti órákban bombatámadás érte. 7 db bomba esett le. A II. világháború idején Felsőpetény községből 90 főt hívtak be katonai, háborús stb. szolgálatra, közülük 29 fő volt hadifogságban, és 10 fő halt meg. 1948-ban mintegy 168 személy önként kitelepült Szlovákiába.

A Felsőpetényi Kisvasút [Nógrád megyében Felsőpetény](#) és [Bánk](#) között található egyvágányú, 600 mm [nyomtávolságú](#) vonal. Eredetileg teherforgalom céljára építették, [2006](#)-ban megkezdett felújítása után turisztikai célokat fog szolgálni.

Ez a kisvasút a felsőpetényi agyagbánya termelvényét szállította a Bánk MÁV állomáson létesített átrakóra. Különlegessége, hogy felszíni vonala folytatódik a föld alatt, ahol akkumulátoros mozdonyok vontatták a csilléket.

Jelenleg nem üzemel, ám a Kisvasutak Baráti Köre Egyesület a bánya tulajdonosával közösen dolgozik rajta, hogy hamarosan személyszállítási céllal újra működhessen.

Az utcák aszfaltozását az önkormányzat szem előtt tartja, azokat pályázati pénzek elnyerésével igyekszik folyamatosan felújítani. A település vezetékes vízzel, közcsonnával, vezetékes gázzal, felújított villamos energia hálózattal, kábeltelevíziós-, és telefonhálózattal ellátott. A falu lakossága számára biztosított a szélessávú internet hozzáférés. A szennyvízkezelést Nőtincs, Keszeg, Alsópetény, Ósagárd községekkel közös beruházásban megvalósult szennyvíztisztító telep biztosítja, a kommunális hulladékszállítás szintén megoldott.

A község földrajzi fekvéséből, domborzati viszonyaiból, éghajlatából, talajösszetételéből adódóan elsősorban mezőgazdasági tevékenység folytatására alkalmas. A településen még ma is több család megélhetését biztosítja mezőgazdasági termelőtevékenység (mezőgazdasági vállalkozó, bt., családi vállalkozás stb.) ezek azonban nagy létszámú munkaerőt nem foglalkoztatnak.

Felsőpetényben ipari üzemek nem létesültek, ipari termelés kialakulására nem került sor. A lakosság egy része elsősorban a váci nagyüzemekbe, kisebb hányada Rétság és a főváros irányába kénytelen ingázni. A távolság, valamint a vasúti közlekedés hiánya továbbá közúti közlekedés kedvezőtlen mivolta miatt ez eléggé problémás.

A faluban vegyesboltok nyújtanak vásárlási lehetőséget (elsősorban élelmiszert) a lakosok számára, azonban a kedvezőbb árfekvés miatt gyakran vásárolnak az emberek Vácott a nagyobb üzletláncok áruházaiiban.

A település nevezetességei:

- Evangélikus templom
- Katolikus templom
- Baptista imaház
- Almássy kastély
- Kisvasút (bányavasút)

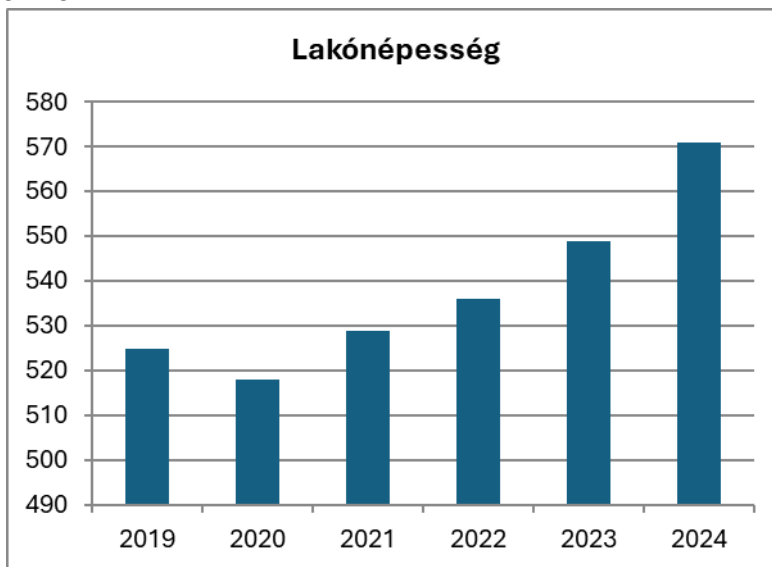
A községben önálló Polgármesteri Hivatal nem működik. 2013. január 01-jétől társulási formában létrehozott Nőtincsi Közös Önkormányzati Hivatalhoz tartozik (Nőtincs székhellyel). A közös hivatal dolgozói heti rendszerességgel tartanak ügyfélfogadást Felsőpetényben a Polgármesteri Hivatal irodaépületében.

Az önkormányzat által fenntartott intézmény a Napközi Otthonos Óvoda.

A településen működő civilszervezet a Felsőpetényi Sportegyesület.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2019	525	bázis év
2020	518	98,67%
2021	529	102,12%
2022	536	101,32%
2023	549	102,43%
2024	571	104,01%

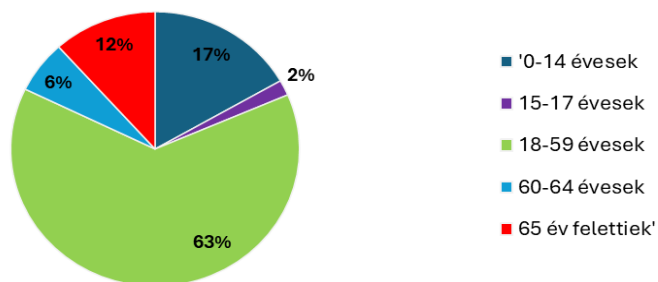
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

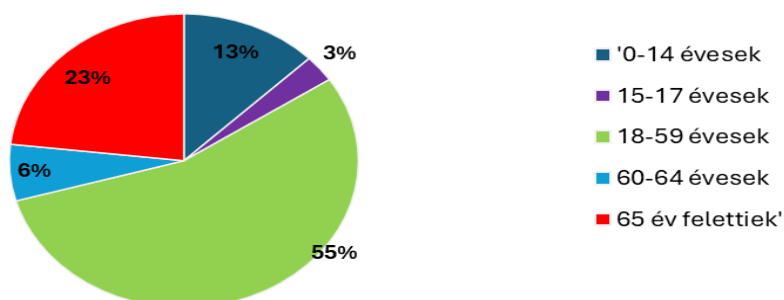
2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2022)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	275	306	581	47,33%	52,67%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			13	2,24%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	46	39	85	7,92%	6,71%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	5	9	14	0,86%	1,55%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	175	168	343	30,12%	28,92%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	17	19	36	2,93%	3,27%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	32	71	103	5,51%	12,22%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

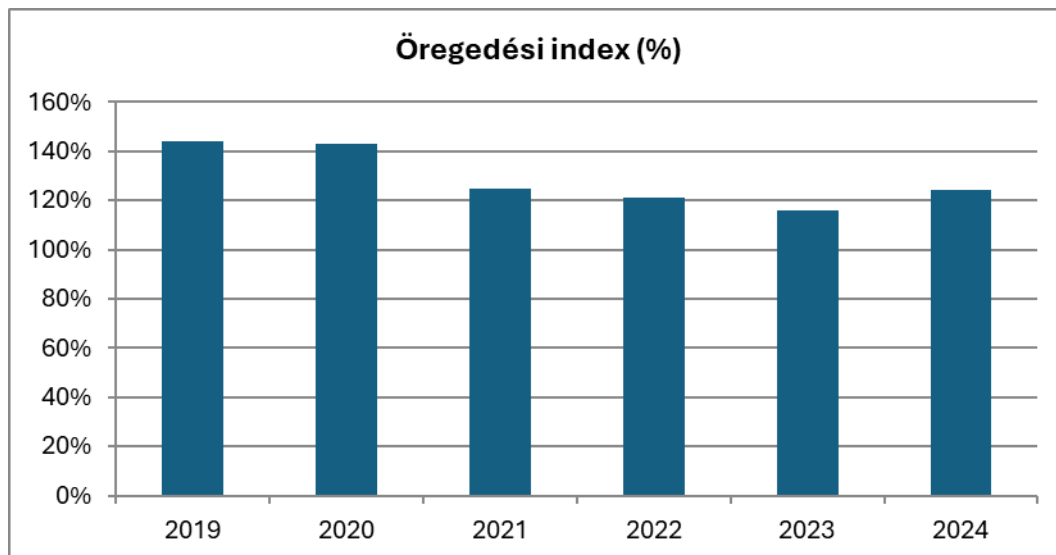
Állandó népesség - nők életkori megoszlása

3. számú táblázat - Öregedési index

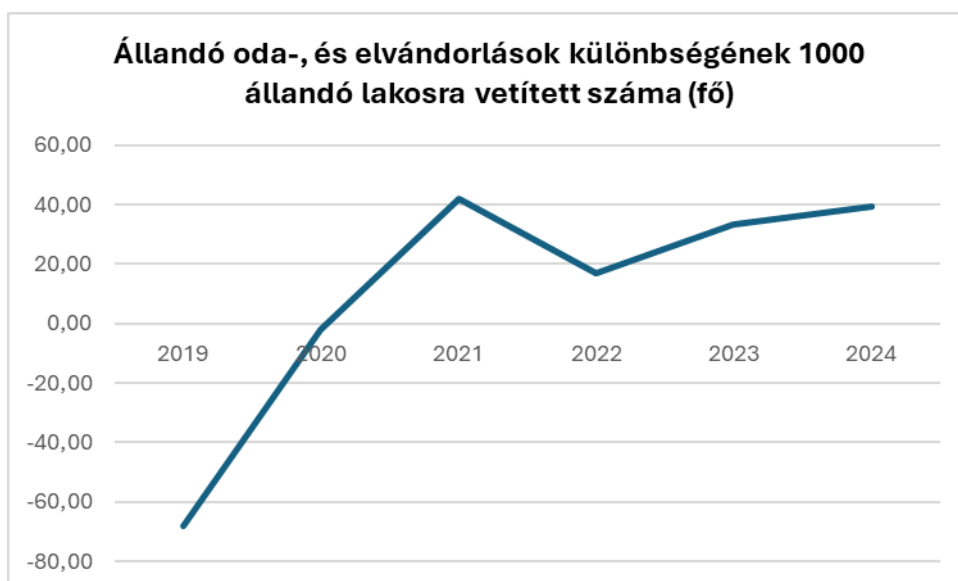
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2019	121	84	144,05%
2020	116	81	143,21%
2021	110	88	125,00%
2022	103	85	121,18%
2023	101	87	116,09%
2024	103	83	124,10%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

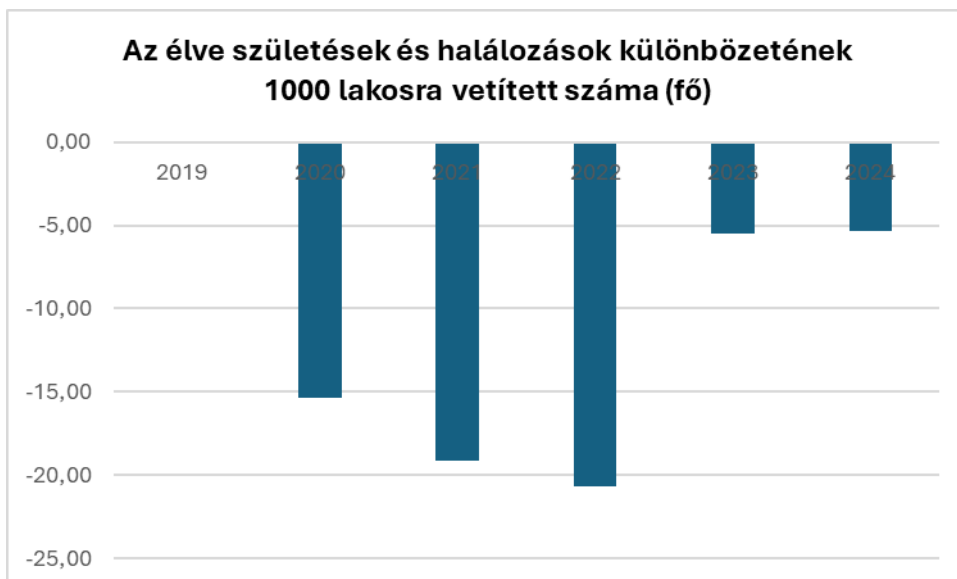
4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2019	-68,01
2020	-1,92
2021	42,02
2022	16,90
2023	33,18
2024	39,29

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2019	0,00
2020	-15,34
2021	-19,10
2022	-20,66
2023	-5,53
2024	-5,36

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Értékeink, küldetésünk

A társadalmi esélyegyenlőtlenségek megszüntetése, az esélyegyenlőség megteremtése az Európai Unió és hazánk törvényi előírásainak betartása mellett a település számára is alapvető jelentőségű. Fontos, hogy végső célként minden állampolgár, ezen belül minden helyi lakos számára megteremtődjön az esélyegyenlőség az élet különböző területein.

Így: a

- tanulásban,
- a szociális és egészségügyi ellátásban,
- a munkához jutásban,
- a lakhatásban,
- a közszolgáltatások elérésében.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Felsőpetény település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,

a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,

a diszkriminációmentességet,

szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nktv.)

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia (2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

„A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021-2030)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogyatékosságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Felsőpetény Község Helyi Építési Szabályzatának és Szabályozási Tervének megállapításáról szóló rendeletét 2002-ben alkotta meg a képviselő-testület (elfogadva: 18/2002.(XII.20.)). Az előírások hatálya kiterjed Felsőpetény Község közigazgatási területére. A község közigazgatási területén területet felhasználni, továbbá telket alakítani, építményt, építményrészt, épületegyüttest építeni, átalakítani, bővíteni, felújítani, helyreállítani, korszerűsíteni és lebontani, elmozdítani, a rendeltetést megváltoztatni és ezekre hatósági engedélyt adni e rendelet rendelkezéseinek megfelelően lehet. A település településszerkezeti terve az Önkormányzat 10/2005. (II. 15.) sz. határozatával megállapított településfejlesztési koncepción alapul.

Az önkormányzat feladatellátása, ezzel együtt a finanszírozási rendszer is 2013. évtől átalakult. A korábban az önkormányzatok által ellátott feladatok egy része az államhoz került. Ezzel együtt a feladatellátást szolgáló, eddig az önkormányzatoknak átengedett források nagyobb része, illetve egyéb, feladatokhoz szorosan nem kötődő támogatások egy része is átirányításra került a központi költségvetésbe. Az önkormányzatoknál maradó feladatok nagyobb részét a klasszikus értelemben vett önkormányzati feladatok (igazgatási feladatok, településüzemeltetés, közvilágítás stb.) teszik ki. Ezen helyi közügyek ellátását 2013-tól egy – az önkormányzatok jövedelemtermelő képességétől függő – általános jellegű támogatás biztosítja. Ezek figyelembevételével készül az önkormányzat költségvetési koncepciója.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Felsőpetény Község Önkormányzata az alábbi társulásoknak tagja:

- Rétsági Többcélú Kistérségi Társulás elvi döntést hozott 2013. szeptember 30. napjával történő megszüntetésének szándékáról, amelyhez 2013. július 20-ig szükséges a tag önkormányzatoknak minősített többségű döntést hozniuk. Az eddig a Társulás keretében ellátott házi segítségnyújtásról, és a szociális ellátások alapellátás részéről várhatóan 2013. október 1-jétől az önkormányzatoknak saját hatáskörben, saját feladat ellátásban vagy esetleg egy újabb társulás létrehozásával kell gondoskodni.
- Az „Együtt a Gyermekekért” Gyermekjóléti Szolgálat 1998 óta nyújt gyermekvédelmi szolgáltatást a településen és azzal a céllal jött létre, hogy az Önkormányzatok ezen megállapodás keretében történő együttműködéssel minél hatékonyabb, célszerűbb szociális és gyermekjóléti ellátást biztosítsanak a településen élő lakosság számára. Önkormányzatok kötelező feladataként a szociális alapszolgáltatások biztosítása, a nem kötelező alapszolgáltatásokhoz való hozzájárulás biztosítása a szociálisan rászorulóknak részére, a krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára segítséget nyújtson.
- Nőtincsi Közös Önkormányzati Hivatal, (melynek közvetlen jogelődje Nőtincs, Felsőpetény, Ósagárd Községek Körjegyzősége volt), azzal a céllal jött létre, hogy Nőtincs, Felsőpetény és Ósagárd Községek Önkormányzata polgármesterei, vagy a jegyző feladat- és hatáskörébe tartozó ügyek döntésre való előkészítésével és végrehajtásával kapcsolatos feladatok

ellátása s közreműködés az Önkormányzatok egymás közötti, valamint az állami szervekkel történő együttműködésének összehangolásában.

- Észak-Kelet Pest és Nógrád Megyei Regionális Hulladékgazdálkodási és Környezetvédelmi Önkormányzati Társulás (2100 Gödöllő, Dózsa György út 69.)

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyi Esélyegyenlőségi Program elkészítését a Központi Statisztikai Hivatal, a *VÁTI* Nonprofit Kft. (teljes nevén *VÁTI* Magyar Regionális Fejlesztési és Urbanisztikai Nonprofit Kft.), *TEIR* – Az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, TÁKISZ, a helyi Önkormányzat adatbázisa, valamint helyi adatgyűjtés szolgáltatta.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A mélyszegénység viszonylag új, de napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom. Ezen elsősorban azt a jelenséget érthetjük, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek, és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből a helyzetből, önerőből kitörjenek.

Az országban közel négymillió ember él létminimum alatt, közel másfél millióan jövedelmi szegénységben, és kb. 1,2 millióan mélyszegénységben, más szóval nyomorban. Minden társadalom fokmérője, miképpen bánt a magára maradt emberekkel.

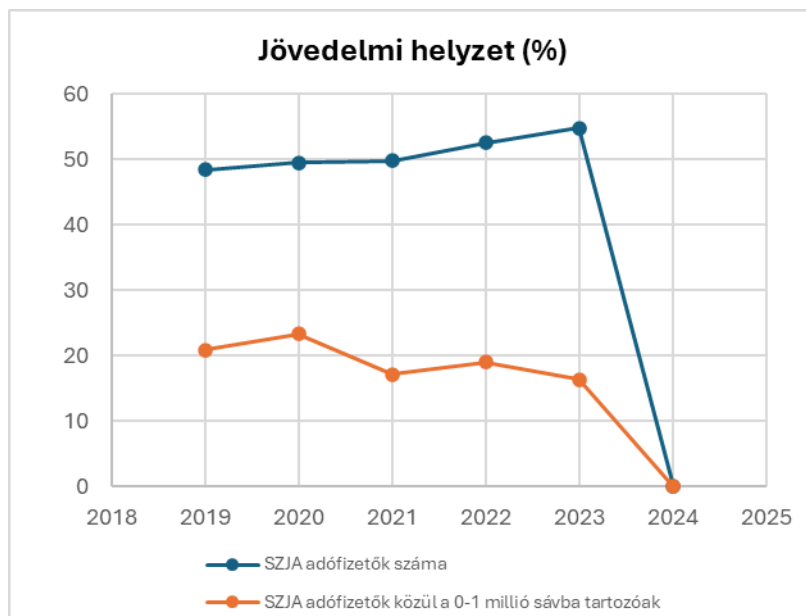
A roma lakosság száma – más nemzetiségekhez és a lakosság számához viszonyítva – alacsony, nemzetiségi önkormányzat nem működik a településen.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A lakosok szerény, de egyelőre még elfogadható körülmények között élnek. A településen körülbelül 300 db lakóingatlan található. A családok kevés kivétellel saját tulajdonú családi házban élnek. Néhány otthonban több generáció él együtt. A házak jövedelmi helyzetűtől, a tulajdonosok igényétől, igényességétől függően karbantartottak. A lakások kb. 80 %-a összkomfortos (villany, víz, közcsatorna, gáz, telefon, kábeltévé, internet). Néhány volt lakóépületet annak tulajdonosai kizárólag hétvégi, üdülőházként használnak, de ezen ingatlanok pontos számáról nincs információnk.

Több hektáros földterülettel 2 fő helyi vállalkozó rendelkezik, ezeken a területeken mezőgazdasági tevékenység folyik.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az SZJA adófizetők %-ában (TS 060)
2019	48,40	20,91
2020	49,48	23,34
2021	49,74	17,12
2022	52,50	19,02
2023	54,73	16,36
2024	n.a.	n.a.
Forrás: TEIR, KSH Tstar		

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Mőtv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

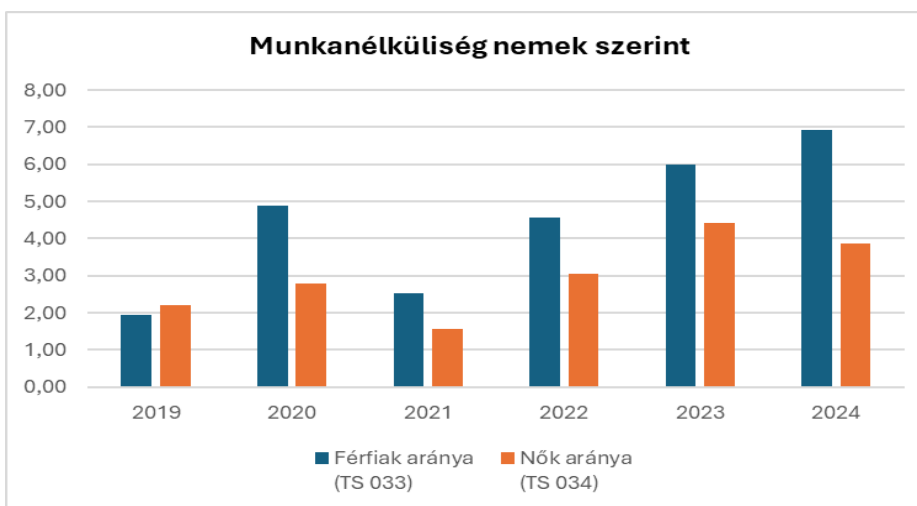
a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete:

Nógrád megyében a munkanélküliségi rátát tekintve a rétsági térségben legkisebb a munkanélküliség a megye összes többi járásában nagyobb. A rendszerváltás után a helyi közös Termelőszövetkezet elsőként került felszámolásra az országban. További a településen évtizedekig meghatározó és fő foglalkoztató cég az Országos Érc és Ásványbányák Felsőpetényi Üzeme szintén a rendszerváltás után jelentősen csökkentette a foglalkoztatottak létszámát. Az addig ott dolgozó, fizikai munkát végző, de szakképesítéssel nem rendelkező mezőgazdasági emberek, illetve bányászathoz értő szakmunkások elhelyezkedési esélyei csekélyek lettek.

Felsőpetényben 2019-től az évek előrehaladásával a nők és férfiak körében változó képet mutatnak az adatok a nyilvántartott álláskeresők száma tekintetében.

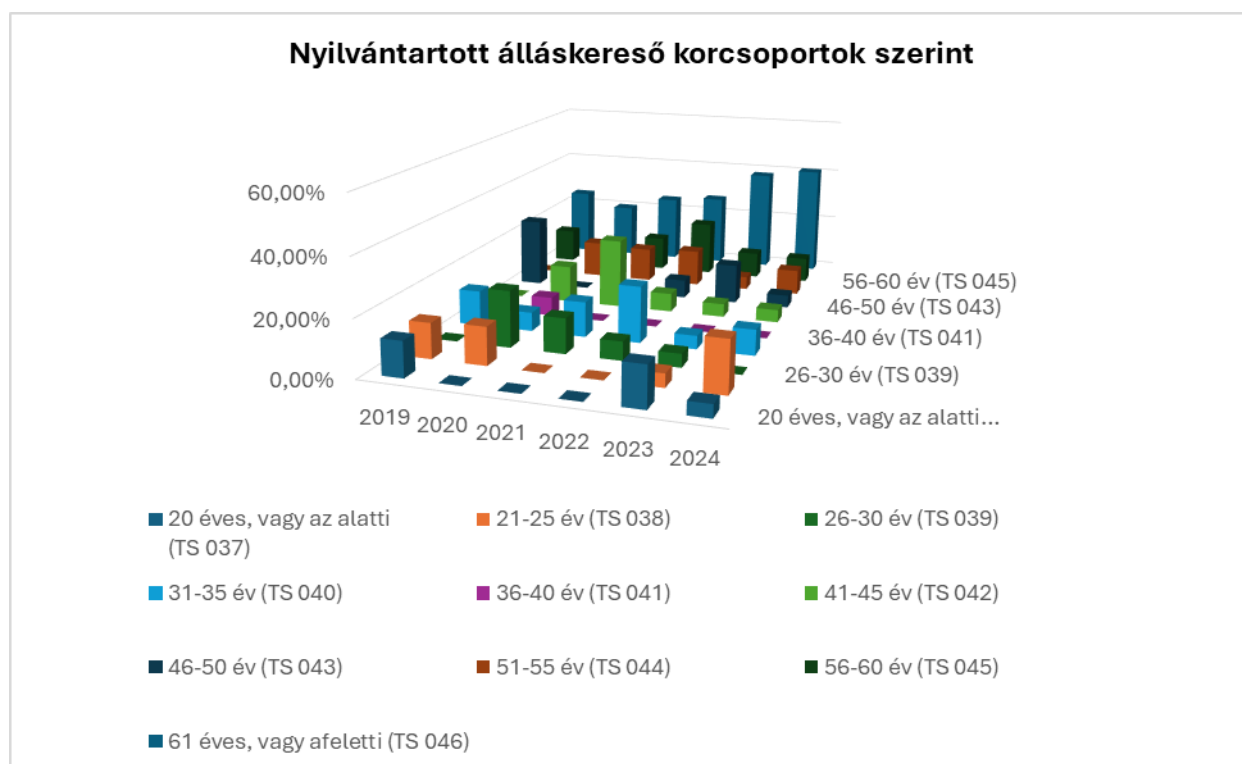
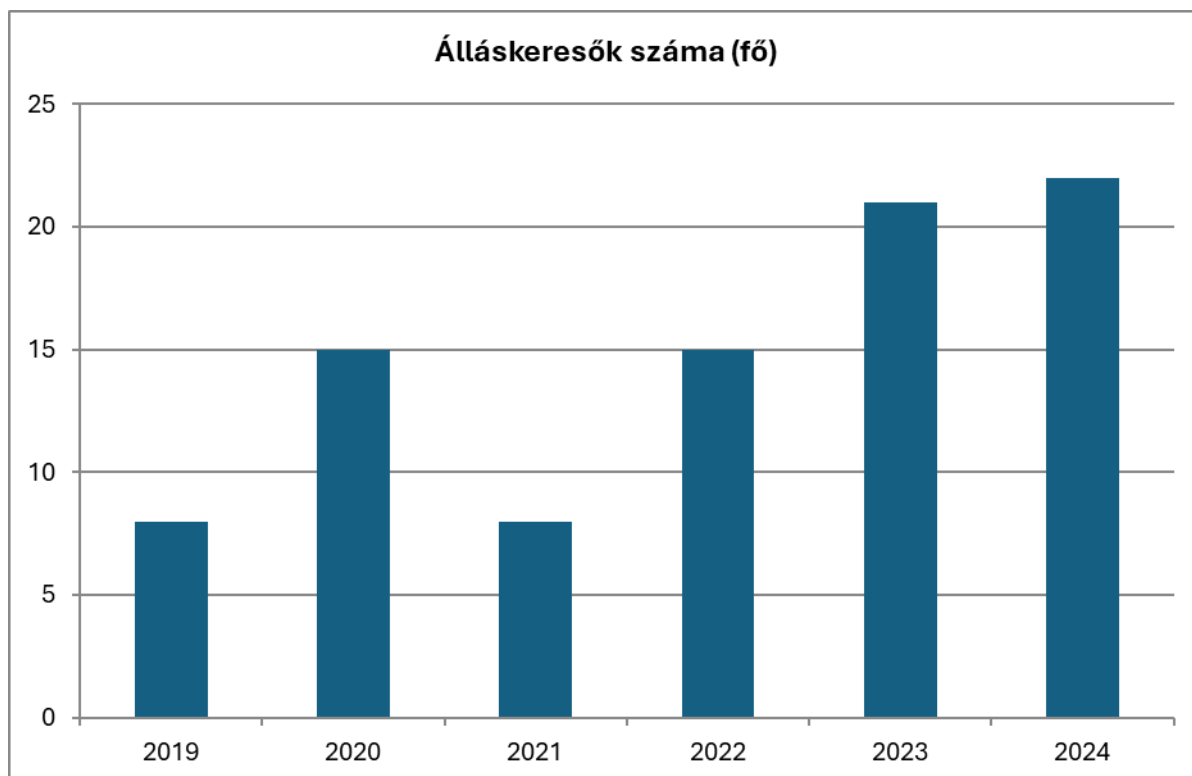
3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2019	1,94	2,20	2,07%
2020	4,90	2,79	3,85%
2021	2,53	1,57	2,05%
2022	4,57	3,06	3,82%
2023	6,00	4,41	5,21%
2024	6,93	3,86	5,40%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

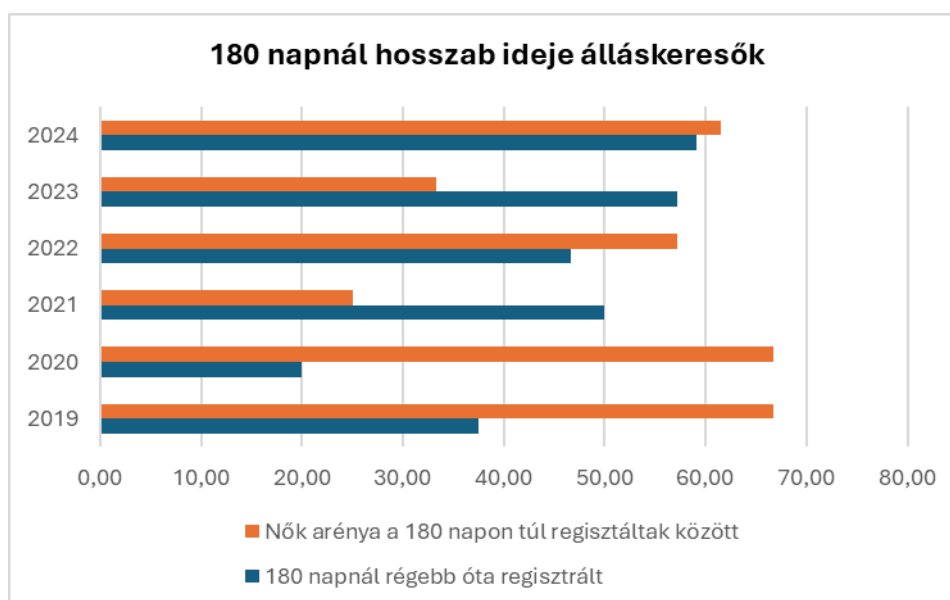
3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	Fő összesen	8	15	8	15	21	22
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	1,00	0,00	0,00	0,00	3,00	1,00
	%	12,50%	0,00%	0,00%	0,00%	14,29%	4,55%
21-25 év (TS 038)	Fő	1,00	2,00	0,00	0,00	1,00	4,00
	%	12,50%	13,33%	0,00%	0,00%	4,76%	18,18%
26-30 év (TS 039)	Fő	0,00	3,00	1,00	1,00	1,00	0,00
	%	0,00%	20,00%	12,50%	6,67%	4,76%	0,00%
31-35 év (TS 040)	Fő	1,00	1,00	1,00	3,00	1,00	2,00
	%	12,50%	6,67%	12,50%	20,00%	4,76%	9,09%
36-40 év (TS 041)	Fő	0,00	1,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	0,00%	6,67%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
41-45 év (TS 042)	Fő	0,00	2,00	2,00	1,00	1,00	1,00
	%	0,00%	13,33%	25,00%	6,67%	4,76%	4,55%
46-50 év (TS 043)	Fő	2,00	0,00	0,00	1,00	3,00	1,00
	%	25,00%	0,00%	0,00%	6,67%	14,29%	4,55%
51-55 év (TS 044)	Fő	0,00	2,00	1,00	2,00	1,00	2,00
	%	0,00%	13,33%	12,50%	13,33%	4,76%	9,09%
56-60 év (TS 045)	Fő	1,00	1,00	1,00	3,00	2,00	2,00
	%	12,50%	6,67%	12,50%	20,00%	9,52%	9,09%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	2,00	3,00	2,00	4,00	8,00	9,00
	%	25,00%	20,00%	25,00%	26,67%	38,10%	40,91%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2019	37,50	66,67
2020	20,00	66,67
2021	50,00	25,00
2022	46,67	57,14
2023	57,14	33,33
2024	59,09	61,54

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága:

Az általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők száma tíz év viszonylatában jelentős mértékben csökkent. Míg 2019-ben az alacsony iskolázottságú nők száma jóval magasabb volt a férfiakénak, addig 2024-re ez a szám közel kiegyenlítődött, és alatta marad a 15 éves és idősebb korú lakosság 10 %-ának.

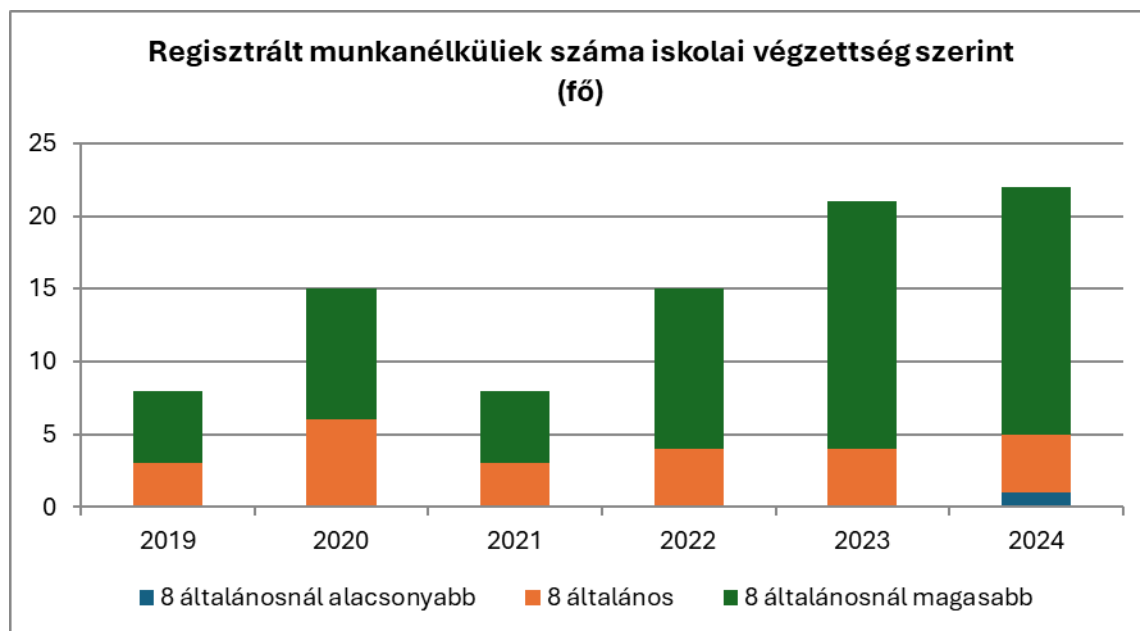
A regisztrált munkanélküliek között kevés számban fordulnak elő az alacsony iskolázottsággal rendelkezők, valamivel többen vannak az alacsony végzettséggel rendelkezők, inkább a

szakképesítést vagy diplomát szereztek száma magasabb. 2019-től megfigyelhető a 8 általános iskolai végzettséggel rendelkező, valamint a magasabb iskolai végzettséggel rendelkező munkanélküliek számának csökkenése, majd emelkedése figyelhető meg.

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2019	8	0	0,00%	3	37,50%	5	62,50%
2020	15	0	0,00%	6	40,00%	9	60,00%
2021	8	0	0,00%	3	37,50%	5	62,50%
2022	15	0	0,00%	4	26,67%	11	73,33%
2023	21	0	0,00%	4	19,05%	17	80,95%
2024	22	1	4,55%	4	18,18%	17	77,27%

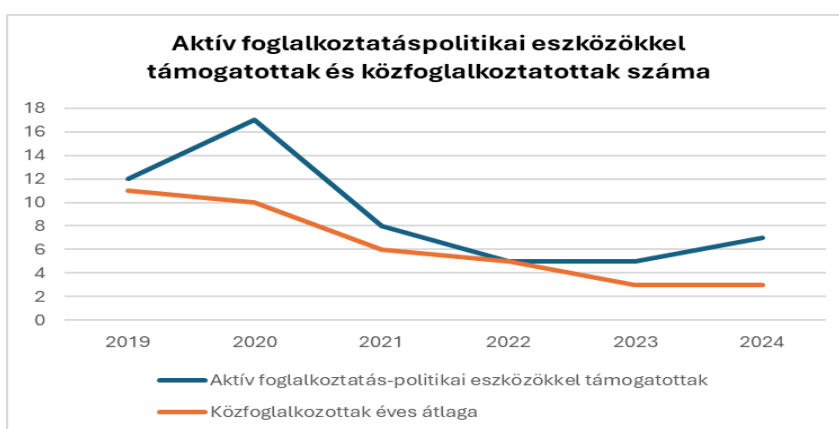
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2019	12	11
2020	17	10
2021	8	6
2022	5	5
2023	5	3
2024	7	3

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A településen jelenleg nem tapasztalhatók olyan gazdasági folyamatok, amelyek az állástalanok számát csökkenthetnék, az önkormányzat a legfőbb foglalkoztató (közcélu foglalkoztatás). Az önkormányzat részt vesz a Kormány által meghirdetett Startmunka közfoglalkoztatási programban.

A közfoglalkoztatásban részt vevők száma évek óta nem változik, a lakosság 2 %-át teszi ki. Nem készült felmérés arról, közülük, hányan romák/cigányok.

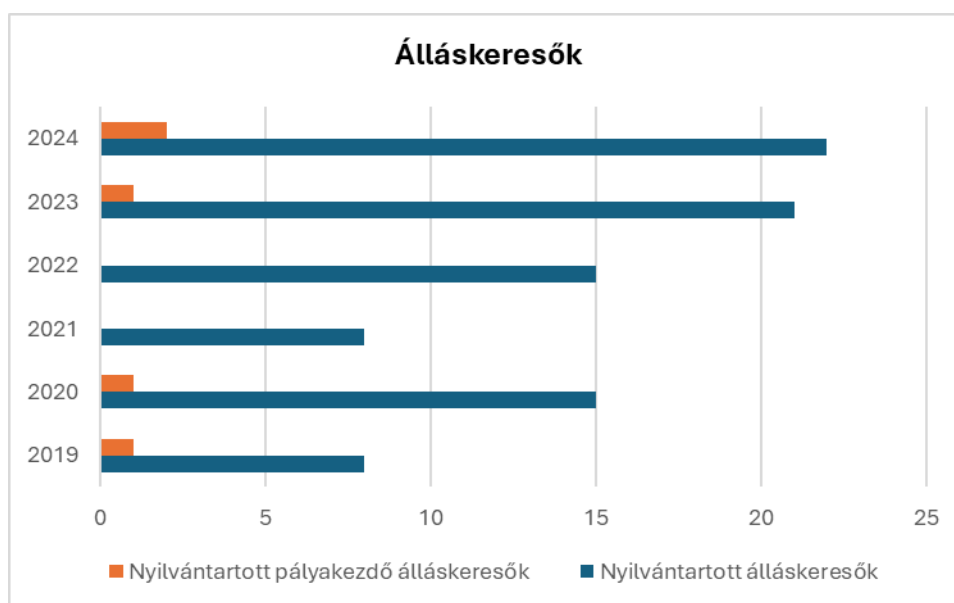
- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok:

A 90-es években számos országos nagyvállalat ment tönkre, zárta be kapuit, így a Vácra, Rétságára, Budapestre bejáró dolgozók közül sokan utcára kerültek. A rétsági térségben nyílt egy újabb, édességgyártásra specializálódott üzem, amely potenciális munkalehetőség lehet a környékbeli munkanélküliek számára. Felsőpetényből – dacára a csekély távolságnak – Rétságára a tömegközlekedés azonban nem megfelelő.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2019	8	1
2020	15	1
2021	8	0
2022	15	0
2023	21	1
2024	22	2

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok:

Településünkön nincs lehetőség helyben képzések, továbbképzések, foglalkoztatási programok megvalósítására. A Rétsági Járási Hivatal Járási Munkaügyi Kirendeltsége időszakonként szervez az állás keresők részére különféle tanfolyamokat, illetve a környező városokban lehetőség nyílik az iskolák által szervezett felnőttképzési rendszer keretében történő képzéseken részt venni.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása:

Nem releváns.

- h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Nem releváns.

- i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei

A hozzáférés lehetősége a Könyvtár, illetve az Önkormányzat épületében biztosított.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A szociális törvény célja:

„1. § (1) E törvény célja, hogy a szociális biztonság megteremtése és megőrzése érdekében meghatározza az állam által biztosított egyes szociális ellátások formáit, szervezetét, a szociális ellátásokra való jogosultság feltételeit, valamint érvényesítésének garanciáit.

(2) A helyi önkormányzatok az e törvényben szabályozott ellátásokon túl saját költségvetésük terhére egyéb ellátásokat is megállapíthatnak.

2. § A szociális ellátás feltételeinek biztosítása – az egyének önmagukért és családjukért, valamint a helyi közösségeknek a tagjaikért viselt felelősségén túl – az állam központi szerveinek és a helyi önkormányzatoknak a feladata.”²

A szociális ellátás formái:

„25. § (1) A jogosult részére jövedelme kiegészítésére, pótlására pénzbeli szociális ellátás nyújtható.

(2)

(3) Szociális rászorultság esetén a jogosult számára

a) a települési önkormányzat jegyzője az e törvényben meghatározott feltételek szerint

aa) foglalkoztatást helyettesítő támogatást,

ab) rendszeres szociális segélyt,

ac) lakásfenntartási támogatást;

b) a települési önkormányzat képviselő-testülete az e törvényben, illetve az önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek szerint

ba) a 43/B. § (1) bekezdésében foglalt ápolási díjat,

bb) átmeneti segélyt,

bc) temetési segélyt;

c) a járási hivatal az e törvényben meghatározott feltételek szerint

ca) időskorúak járadékát,

cb) a 41. § (1) bekezdésében és a 43/A. § (1) bekezdésében foglalt ápolási díjat;

állapít meg (a továbbiakban együtt: szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások).”³

Természetben nyújtható szociális ellátások:

„47. § (1) A szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások közül természetbeni szociális ellátás formájában

a) a rendszeres szociális segély és a foglalkoztatást helyettesítő támogatás,

b) a lakásfenntartási támogatás,

c) az átmeneti segély és

d) a temetési segély nyújtható.”⁴

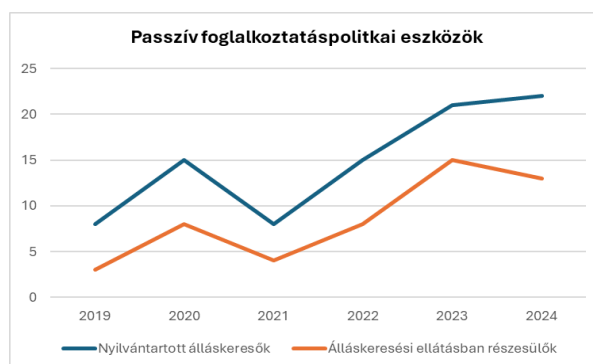
² Szociális törvény

³ Szociális törvény

⁴ Szociális törvény

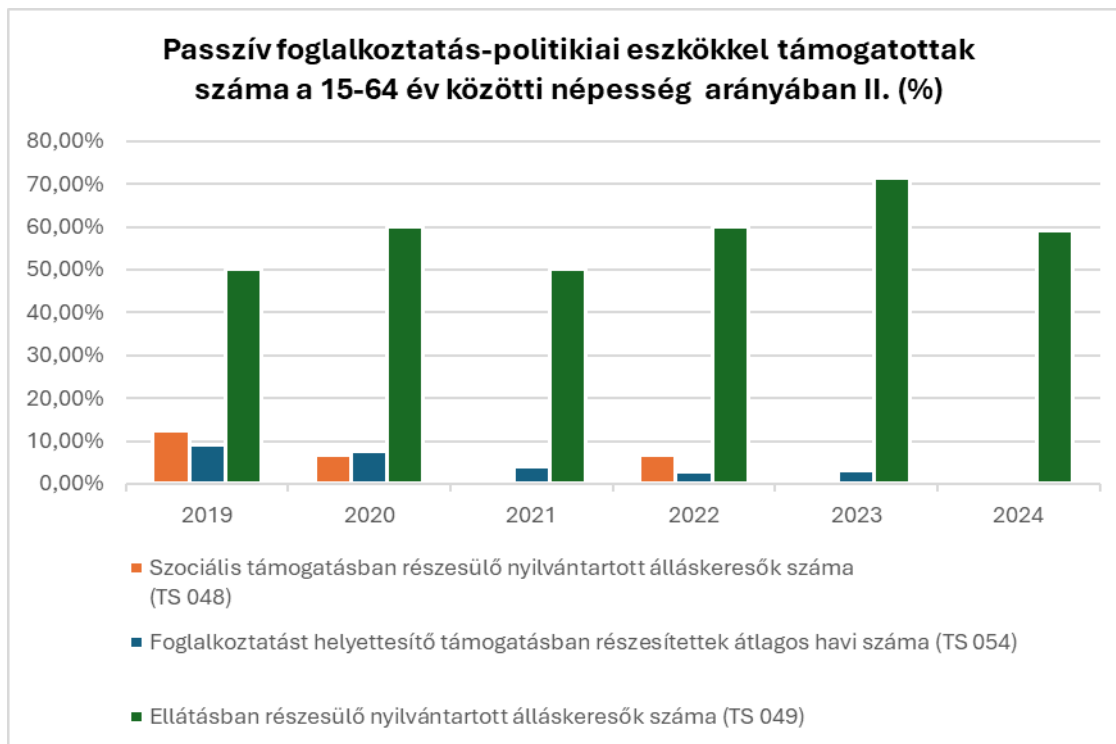
3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2019	8	2,50%	3	37,50%
2020	15	4,67%	8	53,33%
2021	8	2,42%	4	50,00%
2022	15	4,31%	8	53,33%
2023	21	5,82%	15	71,43%
2024	22	5,71%	13	59,09%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

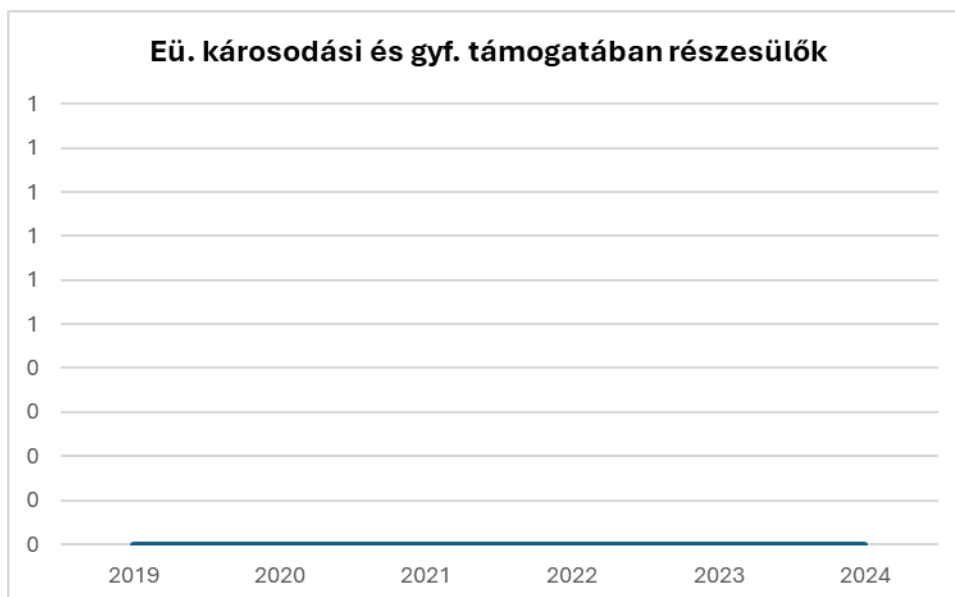
3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.						
Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2019	1	12,50%	1	9,13%	4	50,00%
2020	1	6,67%	1	7,60%	9	60,00%
2021	0	0,00%	0	4,13%	4	50,00%
2022	1	6,67%	0	2,73%	9	60,00%
2023	0	0,00%	1	3,19%	15	71,43%
2024	0	0,00%	0	0,00%	13	59,09%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0
2023	0
2024	0

Forrás: TeIR, KSH

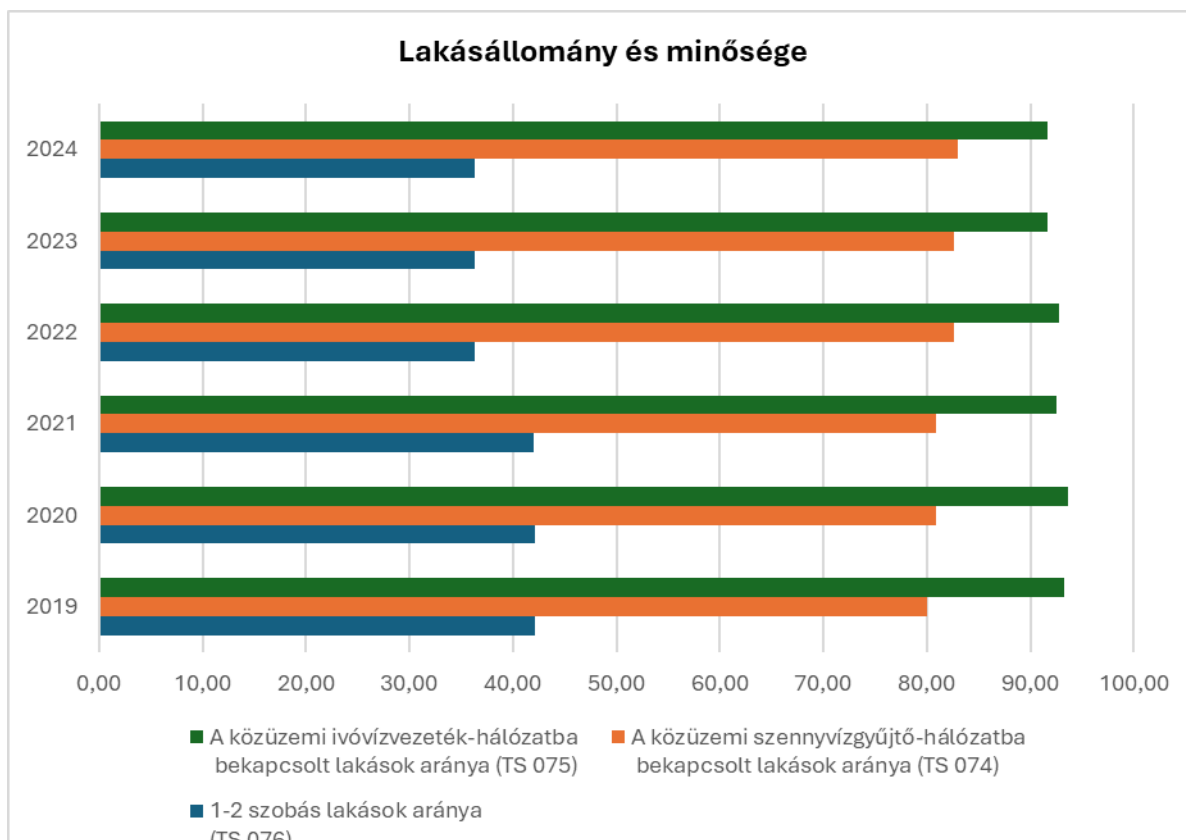
3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

Felsőpetényi lakosok saját tulajdonú családi házakban élnek. A lakók kihalnak, az örökösök a házak csak kevés hányadát szeretnék megtartani, a többségük értékesíteni szeretné. A régóta üresen álló házak némelyike már romos állapotban van, azok értékesítése legfeljebb telekárón lehetséges. A településen nincs sem bérlakás sem szociális lakásállomány. A településen veszélyeztetett lakhatási helyzet, hajléktalanság nincs.

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüemi ivóvízvezeték- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2019	266	0	0,00	42,11	80,08	93,23
2020	266	0	0,00	42,11	80,83	93,61
2021	267	1	3,75	41,95	80,90	92,51
2022	264	1	3,79	36,36	82,58	92,80
2023	264	0	0,00	36,36	82,58	91,67
2024	264	0	0,00	36,36	82,95	91,67

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a) bérlakás állomány

Nem releváns.

b) szociális lakhatás

Nem releváns.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Nem releváns.

d) lakhatást segítő támogatások

A település a villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztás, a távhő-szolgáltatás, a csatornahasználat és a szemétszállítás díjához, a lakbérhez vagy az albérleti díjhoz, a lakáscélú pénzintézeti kölcsön törlesztő részletéhez, a közös költséghez, illetve a tüzelőanyag költségeihez lakásfenntartási támogatást nyújt a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény meghatározott feltételek szerinti jogosultnak (normatív lakásfenntartási támogatás), vagy az adósságkezelési szolgáltatásban részesülő személynek.

Adósságcsökkentő támogatásról nem alkotott rendelet az önkormányzat.

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2019	n.a.	0
2020	n.a.	0
2021	n.a.	0
2022	n.a.	0
2023	n.a.	0
2024	n.a.	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

e) eladósodottság

Az eladósodottság mértékét az igénybe vehető támogatások iránti igények növekedése is jelzi. A munkanélküliség következménye az eladósodottság, a szociális ellátásokhoz való hozzáférési jogosultság.

f) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Nem releváns.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

- a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);
- a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;
- a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

Felsőpetényben szegregált lakókörnyezetben nem élnek emberek.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az 1997. évi CLIV. egészségügyi törvény célja:

„a) elősegíteni az egyén és ez által a lakosság egészségi állapotának javulását, az egészséget befolyásoló feltétel- és eszközrendszer, valamint az annak kialakításában közreműködők feladatainak meghatározásával,

b) hozzájárulni a társadalom tagjai esélyegyenlőségének megteremtéséhez az egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférésük során,

- c) megteremteni annak feltételeit, hogy minden beteg megőrizhesse emberi méltóságát és önazonosságát, önrendelkezési és minden egyéb joga csorbitatlan maradjon,
- d) meghatározni - a szolgáltatók jogállásától és az ellátások fedezetétől függetlenül - az egészségügyi szolgáltatások általános szakmai feltételeit, színvonalának garanciáit,
- e) biztosítani az egészségügyi dolgozók és a szolgáltatást nyújtó intézmények védelmét jogaik és kötelezettségeik meghatározásával, valamint az egészségügyi szolgáltatás sajátos jellegéből fakadó garanciális jellegű intézkedésekkel,
- f) lehetővé tenni az egyéni és a közösségi érdekek harmonikus érvényesülését, a mindenkori népegészségügyi célok elérését, a szükséges erőforrások előteremtését, optimális felhasználását és az egészségtudományok fejlődését.”⁵

Az Egészségügyi Törvény a települési önkormányzat főbb feladat- és hatáskörei között kötelező feladatként határozza meg az egészségügyi alapellátást, valamint a környezet- és település-egészségügyi feladatokat.

- a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Nőtincsen egy orvosi vegyes körzet működik, 2006. január 01.-től vállalkozásban. A körzethez Felsőpetény, Ósagárd és Nőtincs település tartozik.

Az egészségügyi szakellátás Rétságon vagy Vác városában érhető el.

A fogorvosi alapellátás területén 1 felnőtt körzet és 1 gyermek körzet elégíti ki a lakossági szükségleteket a szomszédos Nőtincs településen. 1 körzeti védőnő a házi gyermekorvossal szoros együttműködésben végzi munkáját.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közfogyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2019	0	0	0	0	13	6,00
2020	0	0	0	0	12	6,19
2021	0	0	0	0	12	3,42
2022	0	0	0	0	10	2,50
2023	0	0	0	0	7	2,00
2024	0	0	0	0	10	1,10

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- b) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

⁵ 1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről

A népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez való hozzáférés a lakosság számára biztosított, továbbá a községi egészségügyi szűrések térítésmentesen és önkéntes bejelentkezés alapján a település állampolgárok számára Vácon, illetve Rétságon hozzáférhetők. A szűrésekre történő beutalásokat a háziorvos végzi előre prognosztizált szűrési terv alapján, korok és nemek szerint, melyet az OEP finanszíroz ezért a szűrővizsgálat a lakosság számára ingyenes.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáféréshez is elsősorban Rétság város Járóbeteg Szakellátó Központjában van lehetőség. Fekvő beteg esetén orvosi javaslatra házi ellátásra is van lehetőség.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az önkormányzat minden köznevelési intézményben, óvodában megszervezi a közétkeztetést, amely megfelel az érintett korosztály egészséges étrendjére vonatkozó elvárásoknak. A szolgáltatók minőségi és mennyiségi ellenőrzése folyamatos, szakember bevonásával történik.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A falu központjában az önkormányzat és a sportegyesület összefogásával szépen karbantartott futballpálya van, annak összkomfortos öltöző épületével. A futballpálya mellett játszótér. Az óvodában külön tornaszoba nincs, a gyerekek testnevelése a foglalkoztatóban folyik. Úszásoktatásra a gyerekek Vácra járnak.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. A személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és a szakosított ellátásokat.

Az önkormányzat illetékességi területén a házi segítségnyújtásról, valamint a jelzőrendszeres házi segítségnyújtásról megállapodás alapján jelenleg Rétság Kistérség Többcélú Társulás gondoskodik 2013. június 30.-ig, amelyről 2013. október 1-jétől az önkormányzatoknak saját hatáskörben, saját feladat ellátásban vagy esetleg egy újabb társulás létrehozásával kell gondoskodni.

Az étkeztetésről és a nappali ellátásról az önkormányzat gondoskodik.

g) drogprevenciós szolgáltatások;

Nem releváns.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor:

Nem releváns.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

A szakorvosi ellátást igénylő betegeket a háziorvos a váci, illetve rétsági járó beteg szakorvosi rendelőintézetbe utalja. Az idős, mozgásukban korlátozott, illetve önálló közlekedésre képtelen személyek számára, szükség szerint betegszállító igényelhető.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkehonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2019	n.a.
2020	n.a.
2021	n.a.
2022	n.a.
2023	n.a.
2024	n.a.

Forrás: Önkormányzati adat

A településen népkehonyha nem üzemel.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai;

Felsőpetény Község Önkormányzat Képviselő-testülete a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. Törvény 42. § 1. pont és az 53. § (1) bekezdés felhatalmazása alapján, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés a) és d) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva az önkormányzat szervezeti és működési szabályzatában foglaltaknak megfelelően az önkormányzati feladat- és hatáskörök a képviselő-testületet illetik meg. A képviselő-testületet a polgármester képviseli. Az önkormányzati feladatokat a képviselő-testület és szervei: a polgármester, a képviselő-testület bizottságai, a képviselő-testület hivatala látja el.

A képviselő-testület tagjainak száma 5 fő. A Képviselő-testület éves munkaterv szerint ülésezik. A képviselő-testület az ülés napirendjére tekintettel nyilvános-, zárt-rendkívüli és ünnepi ülés tart. Évente egy alkalommal nyilvános ülés keretében közmeghallgatást tart. A nyilvános ülésre, a napirend érintettjei, a civilszervezetek meghívást kapnak. A település lakossága a hirdetőtáblákra kifüggesztett meghívóból értesül az ülés időpontjáról, napirendjéről.

A nemzeti ünnepek megemlékezéséről az önkormányzat az óvoda és általános iskola közreműködésével gondoskodik. A művelődési ház felújításra szorul, egyelőre kevésbé alkalmas helyi rendezvények helyszínéül.

A településen erős a szlovák nemzetiség jelenléte, nemzetiségi önkormányzat működik, amely aktívan vesz részt a helyi közösségi élet alakításában: pl. Idősek napja, Szüreti felvonulás. Nemzeti ünnepek megünneplését, Mindszenty József emléknapi szervezésében, lebonyolításában. Együttműködési megállapodás született a szlovákiai Jasenie és Pribelce község önkormányzataival, amely értékteremtően működik és számos kiállítás, csereprogram és közös rendezvények megrendezésére is adódott lehetőség.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2022)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
n.a.	igen	198	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

A településen etnikai konfliktusok nem léteznek, beavatkozásra nincs szükség.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

A helyi közösségi szolidaritásnak szép példái vannak a településen. Adományozásból összegyűlt pénzek is segítettek pl. az első és második világháborús obeliszk emlékoszlop áthelyezését és arra emléktáblák állítását, a település központjában a főút mellett.

A Szülői Munkaközösség tagjai is kiveszik részüket az óvodai-iskolai adománygyűjtési akciókban, önkéntes munkákban.

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei:

Roma nemzetiségi önkormányzat a településen nem működik.

e) helyi lakossági önszerveződések.

Nem releváns.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A településen roma nemzetiségi önkormányzat nem működik.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas a tartós munkanélküliek aránya. Alacsony a közfoglalkoztatásban részt vevők száma.	1. Az érintettek tájékoztatása az állás- és átképzési lehetőségekről a munkaügyi kirendeltséggel történő kapcsolattartás révén. 2. Közfoglalkoztatás szervezése a munkaügyi kirendeltség pályázatai révén.
Nem minden munkanélküli részesül	Az érintettek felkutatása, tájékoztatásuk az

ellátásban.	ellátásokról, eljutásuk segítése a munkaügyi kirendeltséghez.
Magas a lakásfenntartási támogatást igénybe vevők száma, ugyanakkor nincs adósságcsökkentési támogatást igénylő lakos.	Az érintettek tájékoztatása az adósságkezelési szolgáltatásról.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	275	306	581	47,33%	52,67%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			13	2,24%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	46	39	85	7,92%	6,71%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	5	9	14	0,86%	1,55%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Felsőpetény Község Önkormányzata egy napközi otthonos óvodát működtet.

Az óvoda 25 férőhelyes.

A nőtinci Körzeti Általános Iskola Felsőpetényi Tagintézménye 2025. augusztusában megszűnt.

Felsőpetény községben szlovák nemzetiségű lakosság is él, ezért óvodánk – az alapító okiratnak megfelelően – ellátja a szlovák nyelvoktatási feladatokat is.

A szlovák nyelvet tanulók különböző területi, megyei és regionális versenyeken vesznek részt. Kihasználjuk a pályázatok adta lehetőségeket, melyek segítségével szlovákiai tanulmányi kiránduláson bővíthetik ismereteiket a nyelvet tanulók.

A tanulmányi kirándulások keretében a testvértelepülési kapcsolatokat Ósagárd és Felsőpetény községekkel ápoló Jasenie községben van - általában - a szálláshely. Tanulóinknak anyanyelvi környezetben van lehetőségük alkalmazni az iskolában tanultakat, valamint a kirándulás tapasztalatait felhasználják a tanórai munkában, illetve a szakköri foglalkozásokon is.

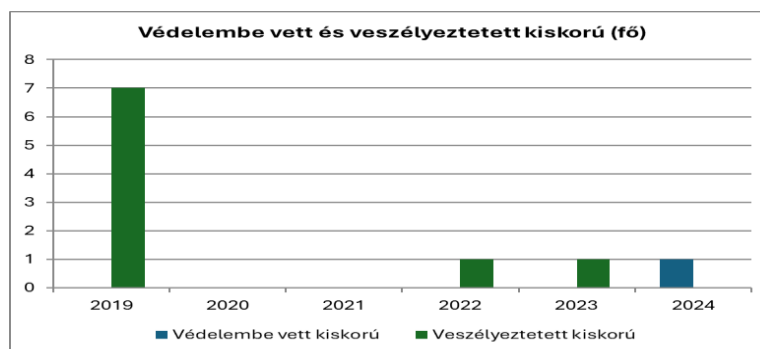
- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

Amennyiben a kiskorú gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődése bármely ok folytán veszélybe kerül, a települési önkormányzat jegyzője védelembe veszi a gyermeket. Gyermekjóléti Szolgálat, mely társulási formában több településen Szociális és Gyermekjóléti Társulás keretében

látja el feladatát, Felsőpetényben is ellátja feladatait 1998 óta. Jó és szoros kapcsolatot ápol a jegyzővel, családokkal és az oktatási intézményekkel.
A környezet és a szakemberek odafigyelése, a jelzőrendszer azonnali, több lábon álló működésének szinten tartása, javítása elengedhetetlen.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2019	0	7
2020	0	0
2021	0	0
2022	0	1
2023	0	1
2024	1	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők, valamint

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény a szociálisan rászoruló kiskorúak vagy közoktatási intézményben tanuló nagykorúak anyagi támogatása.

Ennek formái:

- gyermekétkeztetés normatív kedvezmény,
- pénzbeli támogatás,
- külön jogszabály szerint egyéb kedvezmény.

Gyermek jogán járó helyi juttatás a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, valamint a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás.

Kiegészítő és rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben akkor részesülhet a gyermeket nevelő család, ha időszakosan létfenntartási gondokkal küzd vagy létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe kerül.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2019	8
2020	6
2021	3
2022	2
2023	0
2024	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

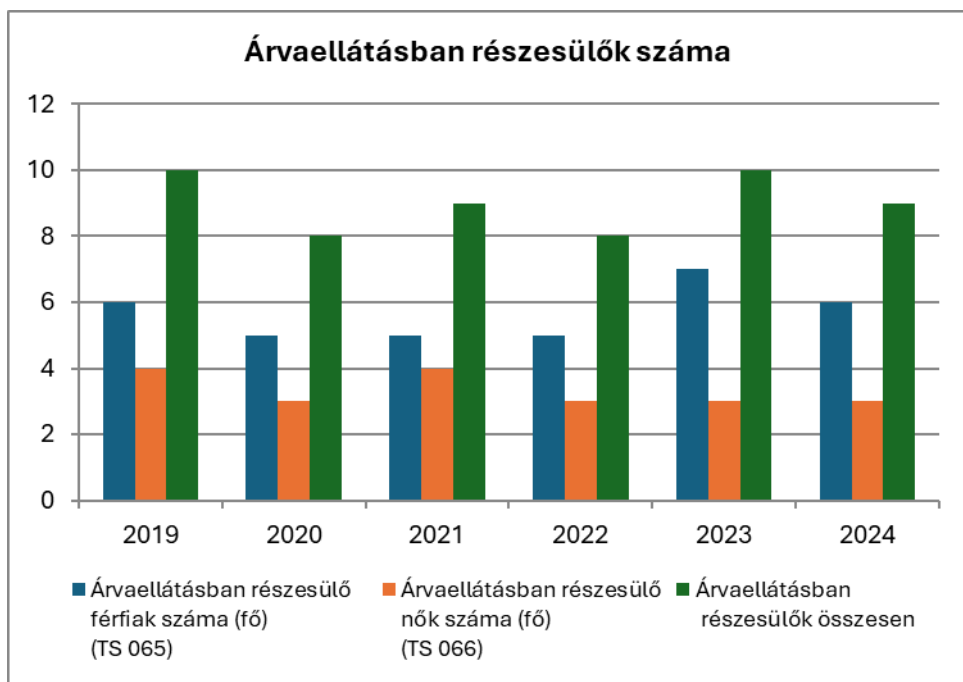
c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

A település jegyzője annak a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermeknek a szülője részére, aki

- a három-, illetve négyéves gyermekét beíratta az óvodába,
 - továbbá gondoskodik gyermeke rendszeres óvodába járatásáról, és akinek
 - a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága fennáll
 - aki önkéntes nyilatkozatot tesz arról, hogy gyermekének hároméves korában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen.
- Felsőpetényben nem részesül egy óvodás sem óvodáztatási támogatásban.

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás			
Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2019	6	4	10
2020	5	3	8
2021	5	4	9
2022	5	3	8
2023	7	3	10
2024	6	3	9

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

d) ingyenes vagy kezdvezményes iskolai étkeztetésben részesülők

Az intézményi gyermekétkeztetést az önkormányzat vállalkozás formájában a Vác és Vidéke Kft.-vel kötött szerződés alapján oldja meg. A vállalkozó nyújt ellátást az óvodai, szociális étkeztetést igénylők számára. Hétvégén a konyha nem üzemel, a szünidei (nyári) szervezett gyermekétkeztetés nincs. A családok igény szerint befizethetik gyermekeiket ebédre. Ingyenes tankönyvellátást a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek kapnak.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Felsőpetényben nem élnek magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Nem releváns.

4.2 Szegregált, teletszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Nem releváns.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

- a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A védőnői ellátást 2023. július 1. napjával a vármegyei kórház igazgatósága látja el.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2019	1	n.a.	-
2020	1	n.a.	-
2021	1	n.a.	-
2022	1	n.a.	-
2023	1	n.a.	-
2024	1	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

- b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

A házi gyermekorvosi teendőket a felnőttek és gyermekek részére szervezett, vegyes körzetű háziorvosi szolgálat látja el. Az önkormányzat házi gyermekorvosi praxist nem működtet.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2019	0	0	0	n.a.	n.a.
2020	0	0	0	n.a.	n.a.
2021	0	0	0	n.a.	n.a.
2022	0	0	0	n.a.	n.a.
2023	0	0	0	n.a.	n.a.
2024	0	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Erre vonatkozóan az Önkormányzat nem rendelkezik adattal.

d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

A településen működik Gyermekjóléti Szolgálat, annak képviselője a települést jól ismeri. Jó és szoros kapcsolatot ápol a jegyzővel, családokkal és az oktatási intézményekkel (óvoda, iskola).

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

Nem releváns.

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyermekek száma
	db	Fő
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.
2023	n.a.	n.a.
2024	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0	0	0	0
2024	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) gyermekvédelem

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, a veszélyeztetettségének megelőzésére, megszüntetésére szolgál.

A gyermekek védelmét:

- pénzbeli és természetbeni ellátások,
- személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások,
- személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások,
- gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések,
- az ellátások, intézkedések megtételének ellenőrzése, adatok kezelése

szolgálja.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatásként a Gyermekvédelmi és szociális támogatásokról szóló rendeletében az önkormányzat kifejezetten a krízishelyzetben lévők számára rendkívüli gyermekvédelmi támogatást, illetve krízis segélyt (átmeneti segélyt) biztosít.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

Egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés a helyi lehetőségekhez mérten biztosított. Az óvodában külön tornaszoba nincs, az óvodai testnevelés a foglalkoztatóban folyik.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei)

Az intézményi gyermekétkeztetést az önkormányzat vállalkozás formájában a Vác és Vidéke Vendéglátó Kft.-vel kötött szerződés alapján oldja meg. A vállalkozó nyújt ellátást az óvodai, szociális étkeztetést igénylők számára. Hétvégén a konyha nem üzemel, a szünidei (nyári) szervezett gyermekétkeztetés nincs. A családok igény szerint befizethetik gyermekeiket ebédre.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Nem releváns.

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor.

Nincs tudomásunk ilyen esetről.

l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Nem releváns.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

Iskolai nevelő és oktató munkánk egyik alapvető feladata a kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlesztése, melynek alapja a tanulók egyéni képességeinek, fejlettségének, ismereteinek figyelembevétele, a differenciálás, valamint különféle egyéni fejlesztő módszerek és szervezeti formák alkalmazása a tanítási folyamatban.

Az általános iskolában nincs sajátos nevelési igényű tanuló.

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló tevékenységek:

- szoros kapcsolat a három település óvodájával, a nevelési tanácsadóval és gyermekjóléti szolgálattal, a tankerülettel,
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- felzárkóztató órák, fejlesztő foglalkozások,
- egyéni foglalkozások,
- képesség-kibontakoztató felkészítés és integrációs felkészítés,
- nevelők és a tanulók személyes kapcsolatai,
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata,
- a középiskolai továbbtanulás irányítása, segítése,
- iskolai sportkör, szakkörök,
- a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok),
- a tanulók szociális helyzetének javítása (segély, természetbeni támogatás),
- a szülőkkel való együttműködés,
- családlátogatások,
- szülők és a családok nevelési gondjainak segítése,
- szülők tájékoztatása a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.

A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrációját segítő tevékenységek

- szoros kapcsolat az óvodai intézményekkel, nevelési tanácsadóval és gyermekjóléti szolgálattal,
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- felzárkóztató órák, fejlesztő foglalkozások,
- egyéni foglalkozások,
- nevelők és a tanulók személyes kapcsolatai,
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata,
- a középiskolai továbbtanulás irányítása, segítése,
- iskolai sportkör, szakkörök,
- a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok),
- a szülőkkel való együttműködés,
- családlátogatások,
- szülők tájékoztatása a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.

A tevékenységek során fontos a jó közösségi hangulat biztosítása, sikerélmény és elismerés biztosítása.

Fontos a pedagógusok megfelelő továbbképzéseken való részvétele.

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2019	14	0	0,00
2020	12	0	0,00
2021	13	0	0,00
2022	17	0	0,00
2023	17	0	0,00
2024	14	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2019	n.a.	0	0,00
2020	n.a.	0	0,00
2021	n.a.	0	0,00
2022	n.a.	0	0,00
2023	n.a.	0	0,00
2024	n.a.	0	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban

Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2019	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2020	0	n.a.	0	n.a.	n.a.	n.a.
2021	0	n.a.	0	n.a.	n.a.	n.a.
2022	0	n.a.	0	n.a.	n.a.	n.a.
2023	0	n.a.	0	n.a.	n.a.	n.a.
2024	0	n.a.	0	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet

Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermek és nagykorúvá vált gyermek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermek száma (TS 113)
	fő	fő
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0
2022	0	0
2023	0	0
2024	0	0

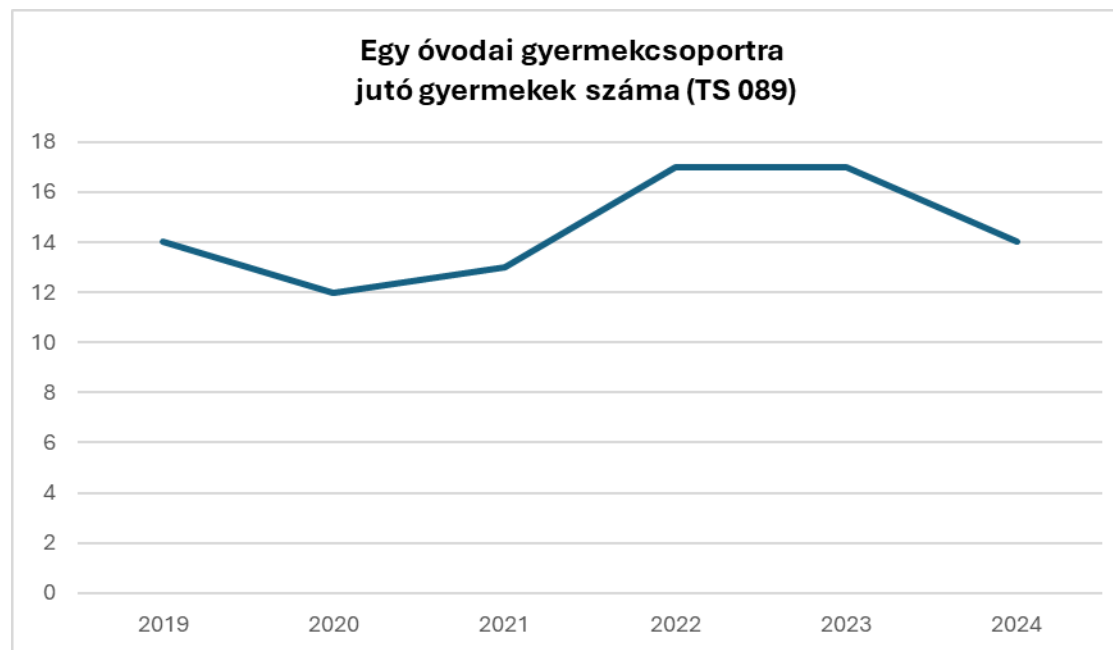
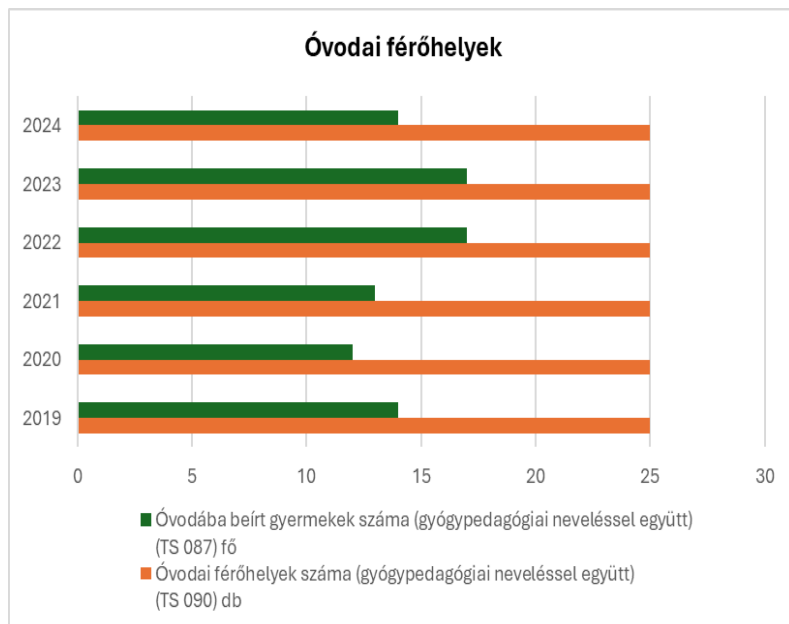
Forrás: TeIR, KSH Tstar

*b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó
gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)*

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2019	n.a.	1	25	1	14	0	0	14
2020	n.a.	1	25	1	12	0	0	12
2021	n.a.	1	25	1	13	0	0	13
2022	n.a.	1	25	1	17	0	0	17
2023	n.a.	1	25	1	17	0	0	17
2024	n.a.	1	25	1	14	0	0	14

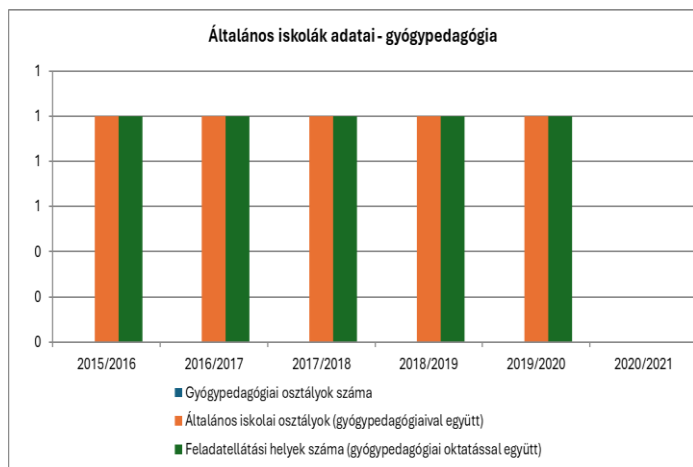
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2019	0	1	1	19,00	26,32
2020	0	1	1	14,00	35,71
2021	0	1	1	8,00	12,50
2022	0	1	1	9,00	0,00
2023	0	1	1	9,00	0,00
2024	0	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0
2023	0
2024	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek

Az iskolai oktatásban nem tapasztalható sem hátrányos megkülönböztetés, sem szegregáció.

- d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

Nem releváns.

- e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2019	n.a.	n.a.	n.a.	0
2020	n.a.	n.a.	n.a.	0
2021	n.a.	n.a.	n.a.	0
2022	n.a.	n.a.	n.a.	0
2023	n.a.	n.a.	n.a.	0
2024	n.a.	n.a.	n.a.	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

Nem releváns.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nő a veszélyeztetett gyermekek száma.	Fokozott együttműködés a gyermekjóléti szolgálattal, a jelzőrendszer működtetése a veszélyeztetettség okainak feltárása érdekében.
Senki nem veszi igénybe az óvodáztatási támogatást.	A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek szüleinek tájékoztatása az ellátásról.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

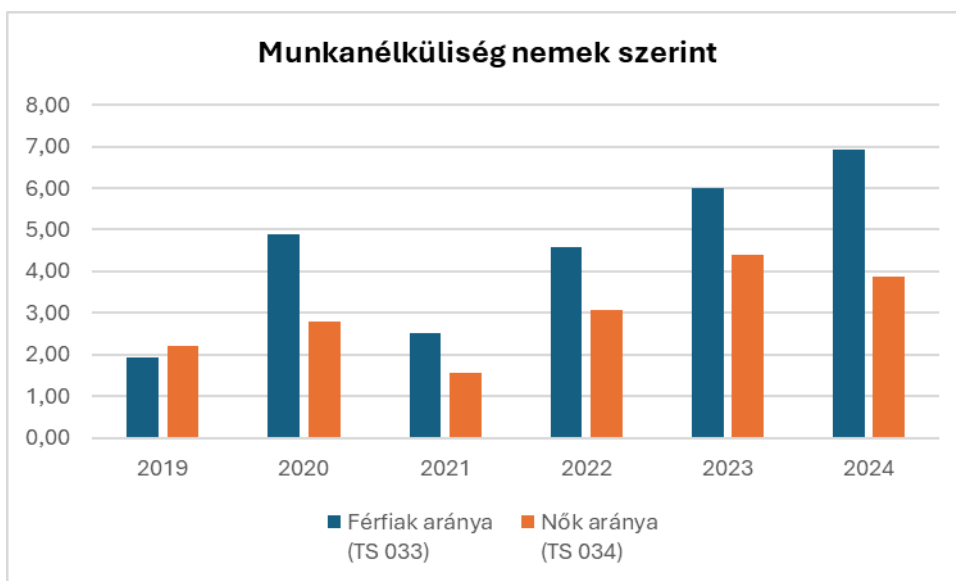
5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Felsőpetényben a munkavállalási korú nők száma 2019. és 2024. között mindvégig valamivel kevesebb volt, mint a férfiaké, foglalkoztatottságuk is alulmaradt a férfiakéhoz képest, viszont munkanélküliségük magasabb, mint a férfiaké, és emelkedő tendenciát mutat.

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott állás keresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2019	1,94	2,2	2,07%
2020	4,9	2,79	3,85%
2021	2,53	1,57	2,05%
2022	4,57	3,06	3,82%
2023	6	4,41	5,21%
2024	6,93	3,86	5,40%

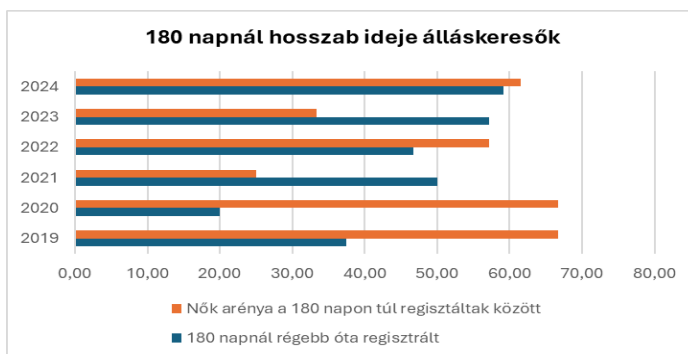
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső (a 3.2.3. táblával azonos)

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőknél (TS 058)
	%	%
2019	37,5	66,67
2020	20	66,67
2021	50	25
2022	46,67	57,14
2023	57,14	33,33
2024	59,09	61,54

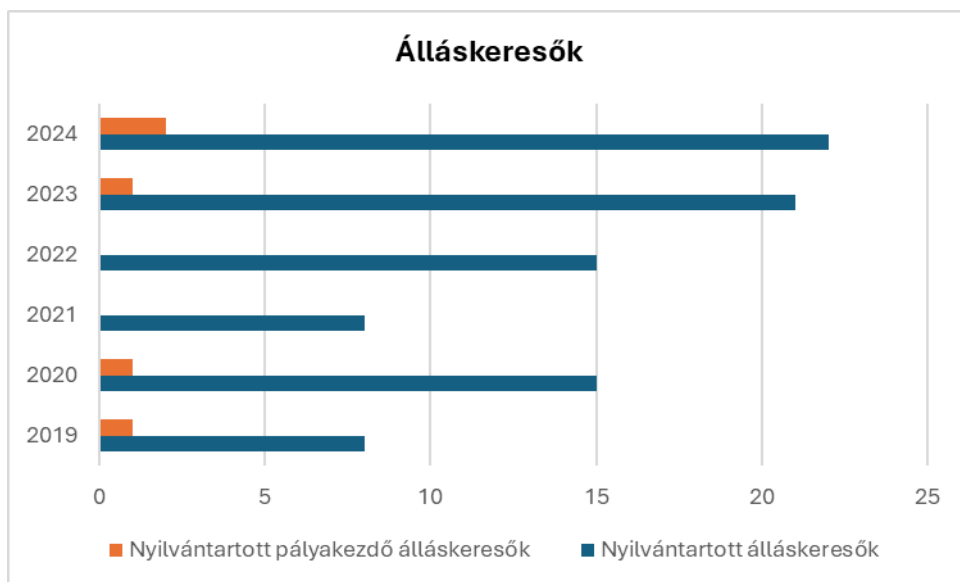
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskereső száma (a 3.2.6. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskereső száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskereső száma (TS 053)
	fő	Fő
2019	8	1
2020	15	1
2021	8	0
2022	15	0
2023	21	1
2024	22	2

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) nők

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2019	0	n.a.	-
2020	0	n.a.	-
2021	0	n.a.	-
2022	0	n.a.	-
2023	n.a.	n.a.	-
2024	0	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Településünkön helyben képzések, továbbképzések nincsenek a nők számára. A rétsági Munkaügyi Kirendeltség időnként szervez munkaerő-piaciképzési programokat. A képzések nagyobb része Rétságon történik, de a képzésben résztvevőknek gyakorlati oktatásra Vácra, vagy Balassagyarmatra kell utazniuk.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az alábbi táblázat jól szemlélteti, hogy tíz év leforgása alatt a településen milyen jelentős változáson ment át a nők iskolázottsági mutatója, csaknem harmadára csökkent az alapfokú végzettséggel nem rendelkezők száma. Ezzel együtt megállapítható, hogy az aluliskolázottság mindkét nem esetében jelentősen visszaszorult a településen.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Nincs tudomásunk ilyen esetről.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.
2023	n.a.	n.a.
2024	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0	0	0	0
2024	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településen bölcsőde, családi napközi nem működik, az óvodai férőhelyek kihasználatlanok, minden óvodáskorú gyermek felvételre kerülhet.

A közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások kifejezetten nem léteznek, a családanyák azonban bármilyen problémájuk megoldásában bizalommal fordulhatnak munkahelyi vezetőikhez.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A védőnői hálózat hatékony működése a gyermek és az anya védelmét szolgálja. A családtervezéssel, gyermekvállalással kapcsolatos ismeretek átadása megfelelő, valamennyi 0-3 éves korú gyermek megfelelő ellátásban részesül. A védőnő nem csak a kisgyermek egészségi állapotának felügyeletét végzi, hanem a kismama gyakorlati és lelki segítése is feladata. Szoros kapcsolatban áll a családokkal, rálátása van a gyermek családi körülményeire. Kapcsolatot tart a kisgyermekellátó intézményekkel, gyermek/házi orvossal.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

Nincs tudomásunk nőket érő erőszakról, családon belüli erőszakról.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

A szolgáltatások közvetítése a helyben a családsegítő szolgálat bevonásával történik. Szakmai tapasztalataik alapján az utóbbi évek gazdasági és társadalmi folyamati nem kedveztek az eredmények elérésében. Az anyagi problémák, a tartós munkanélküliség jellemző a klienseikre, az átmeneti ellátás gyakran életformává válik, bár szerencsére településünkön nem jellemző a krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások igénylése.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Felsőpetény Község Önkormányzatának képviselő-testületében kettő női képviselő tevékenykedik. A Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat 2 tagja női képviselő. Az óvodavezető is nő, valamint a közintézmény munkatársai nők.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A településen szerveződő programok mindegyike igyekszik a család egészét megszólítani, a kisgyermekes anyukák teljes körű részvételét biztosítani.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Gyermekek nyári szünidei felügyelete, étkezése nem megoldott.	1. Igényfelmérés. 2. Pályázat nyári étkeztetésre. 3. Napközis tábor szervezése.

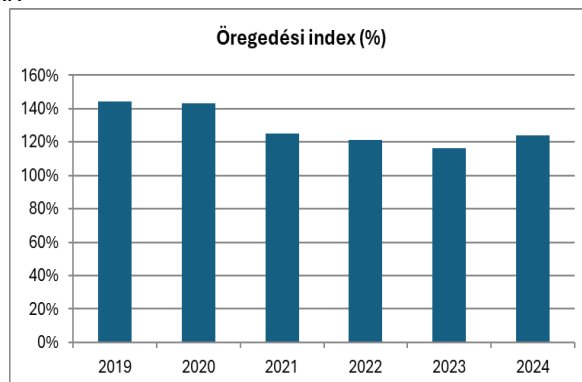
6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Felsőpetényben a 2024. évi adatok szerint a 65 éves és idősebb korú állandó lakosság száma 103 volt. Az időskorú nők száma jelentősen meghaladja a férfiak számát, ebből kiindulva feltételezhetően több az egyedül élő idős nők száma, mint a férfiaké.

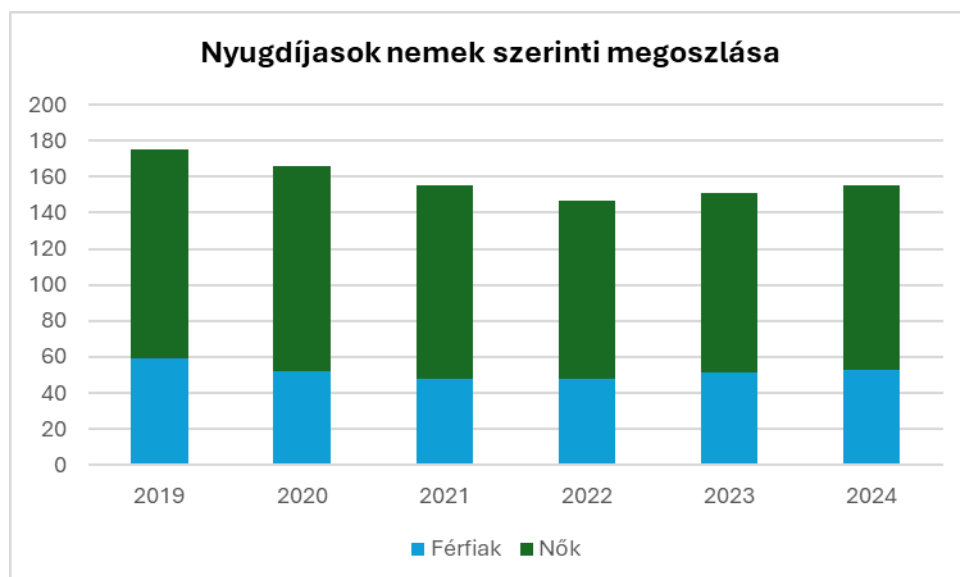
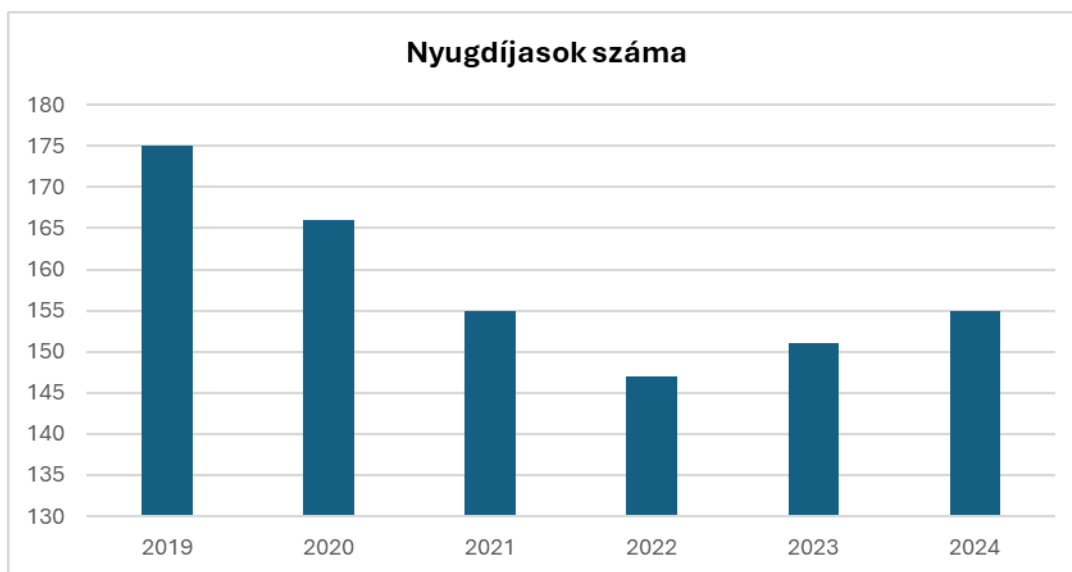
6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2019	121	84	144,05%
2020	116	81	143,21%
2021	110	88	125,00%
2022	103	85	121,18%
2023	101	87	116,09%
2024	103	83	124,10%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

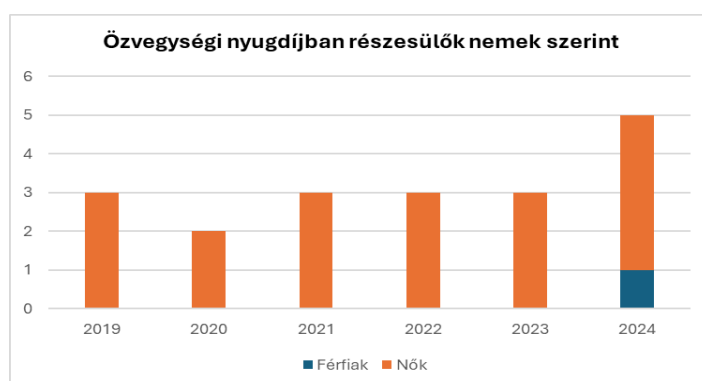
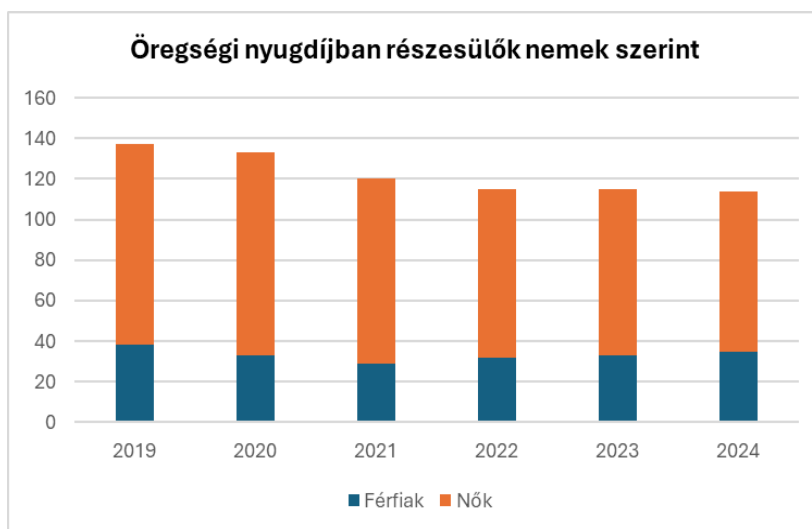
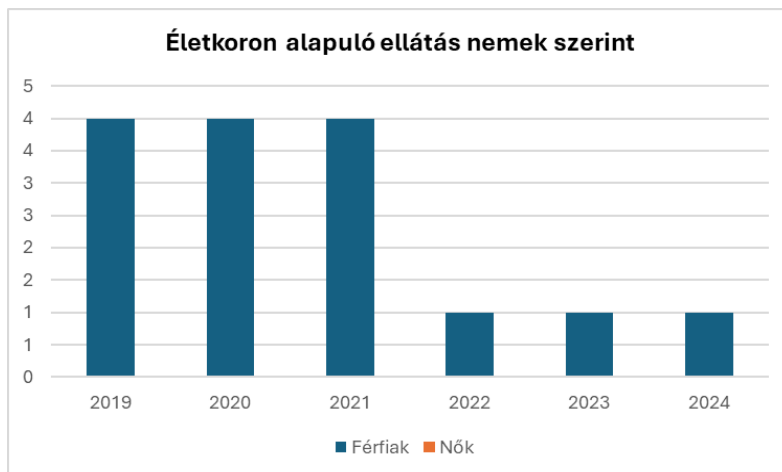
6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2019	59	116	175
2020	52	114	166
2021	48	107	155
2022	48	99	147
2023	51	100	151
2024	53	102	155

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2019	4	0	38	99	0	3	0
2020	4	0	33	100	0	2	0
2021	4	0	29	91	0	3	0
2022	1	0	32	83	0	3	0
2023	1	0	33	82	0	3	0
2024	1	0	35	79	1	4	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Az idősek, nyugdíjasok jövedelmi helyzetére tekintettel az egészségesek szívesen végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet. Erre azonban igen kevés a lehetőség helyben, vagy a környező közeli településeken, tekintve, hogy az aktívkorúak foglalkoztatása is nehézségekbe ütközik.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	Fő összesen	8	15	8	15	21	22
41-45 év (TS 042)	Fő	0	2	2	1	1	1
	%	0,00%	13,33%	25,00%	6,67%	4,76%	4,55%
46-50 év (TS 043)	Fő	2	0	0	1	3	1
	%	25,00%	0,00%	0,00%	6,67%	14,29%	4,55%
51-55 év (TS 044)	Fő	0	2	1	2	1	2
	%	0,00%	13,33%	12,50%	13,33%	4,76%	9,09%
56-60 év (TS 045)	Fő	1	1	1	3	2	2
	%	12,50%	6,67%	12,50%	20,00%	9,52%	9,09%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	2	3	2	4	8	9
	%	25,00%	20,00%	25,00%	26,67%	38,10%	40,91%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) tevékeny idősor, élethosszig tartó tanulás, idősorok, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen

A jogszabályi változások miatt a nyugdíjasok foglalkoztatási lehetőségei a közintézményekben megszűnnek. Egyéb foglalkoztatásukat támogató program nem jellemző településünkre.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

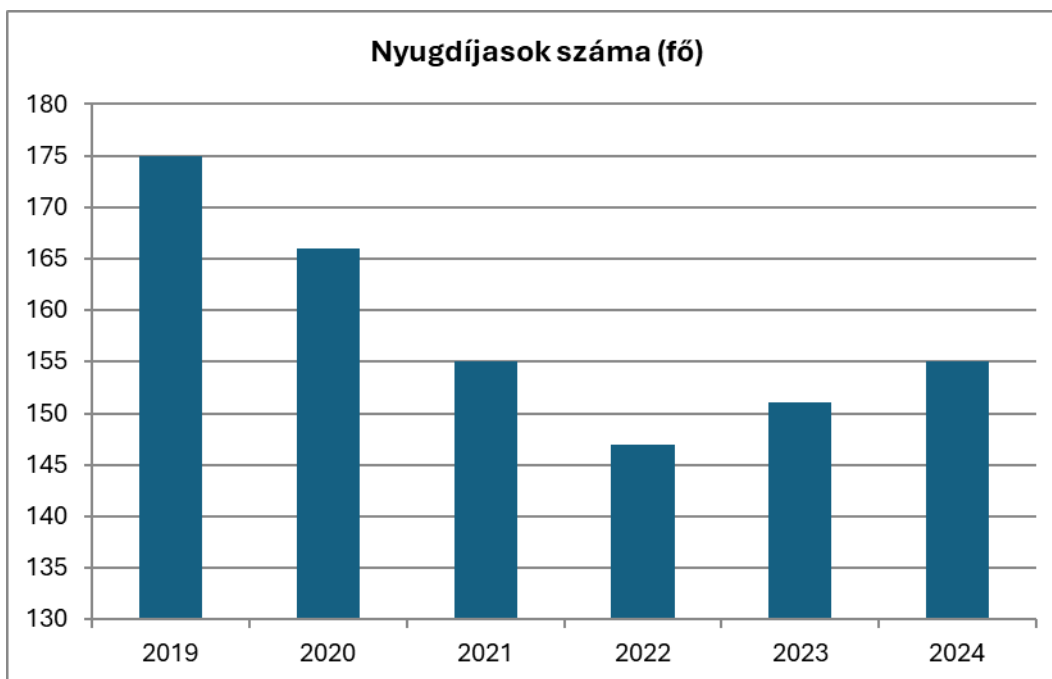
Nem releváns.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősorok egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma (Megegyezik a 6.1.1-es táblázattal)			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2019	59	116	175
2020	52	114	166
2021	48	107	155
2022	48	99	147
2023	51	100	151
2024	53	102	155

Forrás: TeIR, KSH Tstar

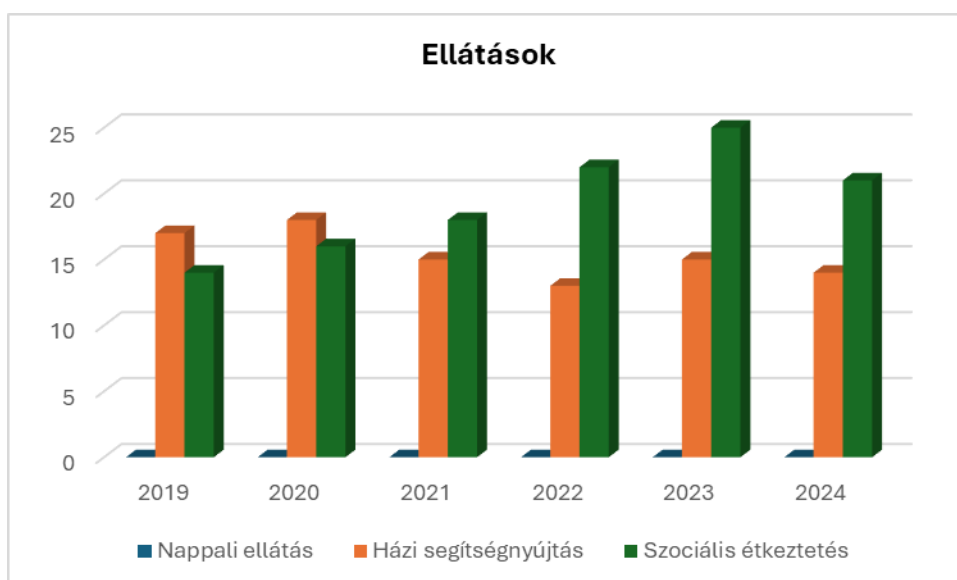

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2019	121	0	17	14
2020	116	0	18	16
2021	110	0	15	18
2022	103	0	13	22
2023	101	0	15	25
2024	103	0	14	21

Forrás: TeIR, KSH

Tstar

Az egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális vagy mentális támogatásra szorulóknak szívesen veszik az önkormányzat megkeresését és veszik igénybe a szolgáltatásokat saját otthonukban. Nappali ellátásra nincs lehetőség, erre igény sem mutatkozik, az idősebb és betegesebb személyek szívesebben maradnak otthon.

Az önkormányzat a Rétsági Többcélú Kistérségi Társulás keretein belül az idősek számára biztosított a szociális alapszolgáltatások közül az

- étkeztetés
- házi segítségnyújtás / mentális segítségnyújtás

A falu előregedő, így egyre nagyobb igény mutatkozik a szociális ellátásra. A szociális étkeztetés is népszerű. Az idősek választhatnak, hogy helyben fogyasztással, elvitellel vagy kiszállítással kéri az ebédet.

A célcsoport az egészségügyi szakellátást helyben nem tudja igénybe venni, a legközelebbi szakrendelő Vác, illetve Rétság Járóbeteg Szakellátó Központ. Aki betegsége folytán, vagy mozgásában korlátozott, annak lehetősége van betegszállítót igényelni.

A háziorvosi rendelő akadálymentesített.

- b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

Minden évben hagyományosan megrendezésre kerül az idősek napja, melyre a településen élő hatvanöt éven felüliek kapnak meghívást. E rendezvényen a közelgő ünnepek alkalmából az iskolások köszöntik az időseket. A faluban élő szépkorúakat a polgármester köszönti.

- c) idősek informatikai jártassága;

Nem készült még felmérés sem az időskorúak informatikai jártasságával, sem az ez irányú igényükkel kapcsolatban.

- d) a generációk közötti programok.

Nem releváns.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Felsőpetény előregedő település, ezért különösen fontos az időskorúakról való gondoskodás. A nyugdíjasok közül településünkön a nők száma meghaladja a férfiak számát. Szükséges az

egyedülálló idős nők segítése az intézményesített szolgáltatásokon túl társadalmi összefogással, önkéntesek bevonásával.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

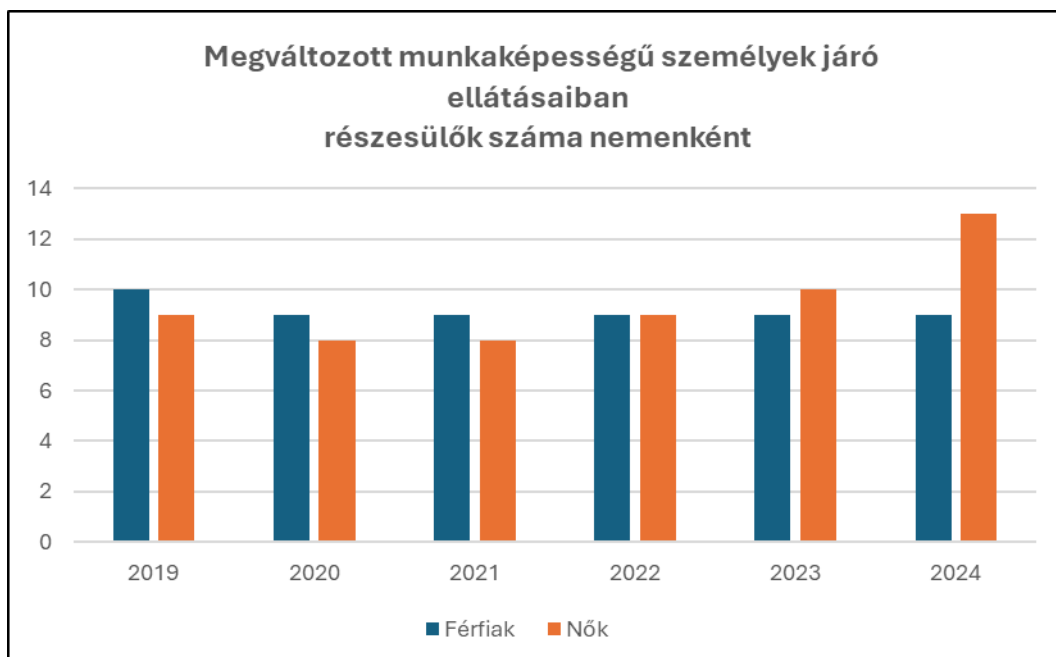
Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az időskorú nők száma jóval magasabb, mint a fiataloké.	1. Igényfelmérés segítségadás terén a családsegítő szolgálat bevonásával. 2. Önkéntesek szervezése a nyári (pl. fűnyírás) és téli (pl. hólapátolás) háztartási munkák elvégzésére.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2019	10	9	19
2020	9	8	17
2021	9	8	17
2022	9	9	18
2023	9	10	19
2024	9	13	22

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0
2023	0
2024	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

A Fogyatékkal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1. cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

A fogyatékos népességben belül továbbra is a mozgássérülteké a legnépesebb csoport. Jelentősen emelkedett az egyéb, pontosan meg nem határozott fogyatékosokban szenvedők aránya.

- a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás

Sajnos a települési statisztikák nem ilyen pontosak, nem ismertek a fogyatékkal élők, és igényeik is rejtve maradnak. Az adatok hiányában nehéz feltérképezni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetét, választ adni problémáikra, éppen ezért legelső lépésként szükséges pontos adatokat szerezni, hogy igényeikre választ adhassunk. Némi kiindulási helyzetképet nyújt a településen élő megváltozott munkaképességű és egészségkárosodott személyek száma.

b) munkavállalást segítő lehetőségek;

Nem releváns.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nem releváns.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

Nem releváns.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Fogyatékkal élő személyek ellátási formái:

- fogyatékosági támogatás
- rokkantsági járadék
- közlekedési kedvezmény
- parkolási igazolvány

Fogyatékkal élők számára biztosított alap- és szakosított ellátási formák:

- szociális alapszolgáltatások: étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás
- szakosított ellátási formák: ápolást, gondozást nyújtó intézmények, fogyatékos személyek otthona, rehabilitációs intézmények, fogyatékos személyek gondozóháza, lakóotthon.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

Ma már kötelezően, jogszabályban előírt az akadálymentesítettség, amelynek betartatása az építésügyi hatóság feladata. Alapelv, hogy a településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános elvárásként jelenik meg az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszere.

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

Nőtincsen egy orvosi vegyes körzet működik, 2006. január 01.-től vállalkozásban. A körzethez Felsőpetény, Ósagárd és Nőtincs település tartozik.

Az egészségügyi szakellátás Rétságon vagy Vác városában érhető el.

A fogorvosi alapellátás területén 1 felnőtt körzet és 1 gyermek körzet elégíti ki a lakossági szükségleteket a szomszédos Nőtincs településen.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

Az önkormányzat tulajdonában lévő háziorvosi rendelő akadálymentesített. A művelődési ház, óvoda, önkormányzat kihelyezett hivatali épülete sajnos nem.

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

A fogyatékos személy számára is elérhetővé kell tenni, hogy a művelődési, kulturális, sport- és más közösségi célú létesítmények látogatása biztosított legyen. Ehhez szükséges a fentiekben említett épületek teljes körű akadálymentesítése. A parkolás jelenleg még gondot okoz.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége

Nem releváns.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

Nem teljes körű a járdák akadálymentesítése.

f) fogyatékkal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékkal élő személyek nappali intézménye stb.)

Nem releváns.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Nem releváns.

7.4. Fogyatékkal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Nem releváns.

7.5 A fogyatékkal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Nem releváns.

7.6. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nincs pontos nyilvántartás a településen fogyatékkal élőkről, igényeikről.	Anonim adatgyűjtés a különböző szervezetek (családsegítő, háziorvos, óvoda, védőnő, gyermekjóléti szolgálat) bevonásával.
Nem minden közintézmény akadálymentesített.	1. Akadálymentesítés felmérése szakember révén. 2. Pályázat épületek akadálymentesítésére.
A járdák nem akadálymentesítettek, veszélyesek.	Közfoglalkoztatás keretében, önkéntesek összefogásával, for-profit szereplők bevonásával a járdák akadálymentesítésének megszervezése.

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nincs pontos nyilvántartás a településen fogyatékkal élőkről, igényeikről.	Anonim adatgyűjtés a különböző szervezetek (családsegítő, háziorvos, óvoda, védőnő, gyermekjóléti szolgálat) bevonásával.
Nem minden közintézmény akadálymentesített.	1. Akadálymentesítés felmérése szakember révén. 2. Pályázat épületek akadálymentesítésére.
A járdák nem akadálymentesítettek, veszélyesek.	Közfoglalkoztatás keretében, önkéntesek összefogásával, for-profit szereplők bevonásával a járdák akadálymentesítésének megszervezése.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma)

Felsőpetényi Sportegyesület: kulturális, szórakozási, sport, környezetvédelmi és fejlesztési célok megvalósításához mozgósíthatóak és szívesen veszi ki részét a munkából a közösségi célok megvalósítása érdekében.

A rendezvények sikeres megszervezéséért a civilszervezet vezetője, tagjai sokat tesznek, mindenhez azonban kell egy megfelelő irányító, mozgósító személy, akinek hívószavára az emberek szívesen mozdulnak.

A polgármester, a képviselők és a lakosság kapcsolata sikeresnek értékelhető. A falun élő emberek sokat dolgoznak. Munkahelyre ingázóknak a munkaidő mellett sok idejét elveszi az utazás, munka után a kertek, porták, otthonok rendben tartása is sok energiát igényel.

A helyi civilszervezet kapcsolata a környező települések hasonló szervezeteivel jónak mondható, gyakran szerveznek közös rendezvényeket.

A településen a település lakosságszámához viszonyítva nagyszámú szlovák nemzetiségű él, ezért alakult meg a szlovák nemzetiségi önkormányzat.

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

Az önkormányzati döntések előkészítésébe bevonjuk a különféle szervezeteket. Mind a nemzetiségi önkormányzattal, mind a sportegyesülettel, mind az evangélikus egyházzal kiváló az együttműködése az önkormányzatnak.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása

Felsőpetény Község Önkormányzata az alábbi társulásoknak tagja:

- Az „Együtt a Gyermekekért” Gyermekjóléti Szolgálat
- Nőtincsi Közös Önkormányzati Hivatal
- Észak-Kelet Pest és Nógrád Megyei Regionális Hulladékgazdálkodási és Környezetvédelmi Önkormányzati Társulás

- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A településen erős a szlovák nemzetiség jelenléte, nemzetiségi önkormányzat működik, amely aktívan vesz részt a helyi közösségi élet alakításában: pl. Idősek napja, Szüreti felvonulás. Nemzeti ünnepek megünneplését, Mindszenty József emléknapi szervezésében, lebonyolításában. Együttműködési megállapodás született a szlovákiai Jasenie és Pribelce község önkormányzataival, amely értéktéremtően működik és számos kiállítás, csereprogram és közös rendezvények megrendezésére is adódott lehetőség.

- e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A Felsőpetényi Sportegyesület szívesen vesz részt a település rendezvényeinek megvalósításában, legyen az advent, falunap, nemzeti ünnep, sportesemény, társadalmi munka, jótékonysági rendezvény, véradás, gyermek-, illetve idősek napja.

- f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Nem releváns.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;
- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.
- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF a települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Magas a tartós munkanélküliek aránya. Alacsony a közfoglalkoztatásban részt vevők száma.	1. Az érintettek tájékoztatása az állás- és átképzési lehetőségekről a munkaügyi kirendeltséggel történő kapcsolattartás révén. 2. Közfoglalkoztatás szervezése a munkaügyi kirendeltség pályázatai révén.
	Nem minden munkanélküli részesül ellátásban.	Az érintettek felkutatása, tájékoztatásuk az ellátásokról, eljutásuk segítése a munkaügyi kirendeltséghez.
	Magas a lakásfenntartási támogatást igénybe vevők száma, ugyanakkor nincs adósságcsökkentési támogatást igénylő lakos.	Az érintettek tájékoztatása az adósságkezelési szolgáltatásról.
Gyermekek	Nő a veszélyeztetett gyermekek száma.	Fokozott együttműködés a gyermekjóléti szolgálattal, a jelzőrendszer működtetése a veszélyeztetettség okainak feltárása érdekében.
	Senki nem veszi igénybe az óvodáztatási támogatást.	A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek szüleinek tájékoztatása az ellátásról.
Nők	Gyermekek nyári szünidei felügyelete, étkezése nem megoldott.	1. Igényfelmérés. 2. Pályázat nyári étkeztetésre. 3. Napközis tábor szervezése.
Idősek	Az időskorú nők száma jóval magasabb, mint a fiataloké.	1. Igényfelmérés segítségadás terén a családsegítő szolgálat bevonásával. 2. Önkéntesek szervezése a nyári (pl.

		fűnyírás) és téli (pl. hólapátolás) háztartási munkák elvégzésére.
Fogyatékkal élők	Nincs pontos nyilvántartás a településen fogyatékkal élőkről, igényeikről.	Anonim adatgyűjtés a különböző szervezetek (családsegítő, háziorvos, óvoda, védőnő, gyermekjóléti szolgálat) bevonásával.
	Nem minden közintézmény akadálymentesített.	1. Akadálymentesítés felmérése szakember révén. 2. Pályázat épületek akadálymentesítésére.
	A járdák nem akadálymentesítettek, veszélyesek.	Közfoglalkoztatás keretében, önkéntesek összefogásával, for-profit szereplők bevonásával a járdák akadálymentesítésének megszervezése.
Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás	-	-

Jövőképünk

- Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák társadalmi, egészségügyi, szociális téren is a helyi közösségi életbe beilleszkedve, a közösségi normákat betartva képesek élni.
- Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők életkörülményei javuljanak.
- Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek oktatását, sportolását, egészségét, fejlesztését.
- Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a megbecsülést a családon belül és a munkahelyeken.
- Folyamatosan odafigyelünk az idősek életkörülményeire, egészségi állapotára, ellátására.
- Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők életére, munkába állásuk segítésére, a programokon való akadálymentes elősegítésére, egészségi állapotukra

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége											
1	Foglalkoztatás elősegítése célcsoportban	nehezebb az elhelyezkedés célcsoportban	Egyre többen vesznek részt a foglalkoztatást elősegítő programokban	Költségvetési rendelet és gazdasági program	Új Roma Stratégia (2019-2030)	Információk begyűjtése, közvetítése programok szervezése	Polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	A programokban résztvevők számának növekedése, munkaviszonyt létesítők számának növekedése minimum 35%-os- célcsoportban.	Az önkormányzat helyiséget biztosít a célcsoport részére. Humán erőforrás -biztosítása: önkormányzati alkalmazottak, önkéntesek. Pénzügyi erőforrás: az Önkormányzat költségvetése és a lehetséges pályázati forrás biztosítja. Technikai erőforrás: Falubusz biztosítása.	Feladatbontás
II. A gyermekek esélyegyenlősége											
1	A jelzőrendszer hatékony működtetése	Információáramlás biztosítása	Időben értesüljenek az intézkedni, segíteni tudók az	Önkormányzati és családsegítő szolgálati nyilvántartások;	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Információk folyamatos begyűjtése. érintettek	Családsegítő	2028. 12. 31. (vasárnap)	Hatékony 100%-os-kapcsolattartás kialakulása	-Humán erőforrás: F	Feladatbontás

			érintettek problémáiról	1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról		vesélyeztetettségi okainak feltárása partnerek (gyermekjóléti, családsegítő szolgálat) bevonásával és annak megfelelően az ellátórendszer fejlesztése.			felelősök között.	szociális ügyekkel foglalkozó munkatársa Technikai erőforrás: számítógép, internetelérés biztosítása, falubusz biztosítása.	
III. A nők esélyegyenlősége											
1	Nők aktivitása munkaerőpiacon	A nők körében nehezebb az elhelyezkedés, illetve a visszatérés a munka világába	Minél többen és könnyebben helyezkedjenek el a munka világában	Járási Hivatal adatszolgáltatása az aktív állás keresők számáról. Az önkormányzat költségvetési rendelete és gazdasági programja.	Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)	Információk gyűjtése, közvetítése, érdekegyeztetés az érintettekkel, intézményekkel, illetve foglalkoztatókkal.	Családsegítő	2028. 12. 31. (vasárnap)	A programokban és foglalkoztatásban részt vevő nők számának -50%-os növekedése	Humán: családsegítő és önkormányzati alkalmazottak Technikai: Munkaügyi központba szállítás falubusszal	F
2	Elszigetelődés megakadályozása	Az egyedülálló nők elszigetelődése	Az egyedülálló nők feleslegesség érzetének megszüntetése, részvétel a közösségi programokban.	Családsegítő által felmért adatok. Költségvetési rendelet és gazdasági program	A nők szerepének erősítése családban és társadalomban (2021-2030)	Információk gyűjtése, a önszerveződő csoportok támogatása, a célcsoportnak tetsző programok szervezése.	Polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	Az önkormányzat által szervezett programokon minél többen vesznek részt a célcsoport tagjai közül, önszerveződő csoportok létrejötte	Pénzügyi: Önkormányzati költségvetésből programok finanszírozása Humán: önkormányzati alkalmazottak Technikai: számítógép, internetelérés, falubusz biztosítása	F
IV. Az idősek esélyegyenlősége											
1	Az egyedülálló idősek segítése	Igényfelmérés a segítségadás terén	Az egyedülálló idősek hatékony segítése a mindennapokban	Önkormányzat költségvetési rendelete, gazdasági programja	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	Információk gyűjtése feladatok megszervezése	falugondnok	2028. 12. 31. (vasárnap)	A településen nem maradhat egy idős ember sem segítség nélkül.	Pénzügyi: önkormányzati költségvetés Humán: önkormányzati	F

										alkalmazott	
2	Az aktivitás megőrzése	Az aktív élet segítése, "bezárkózás" megakadályozása	A célcsoport tagjai minél több közösségi programban vesznek részt	Önkormányzat költségvetési rendelete és gazdasági programja	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	Programok szervezése	Falugondnok	2028. 12. 31. (vasárnap)	A közösségi programokon részt vesznek a célcsoport tagjai, illetve ők maguk is szerveznek programokat közösen	Pénzügyi: önkormányzati költségvetés Humán: önkormányzati alkalmazottak Technikai: helyiség és falubusz biztosítása	F
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége											
1	Az intézmények akadálymentesítése	A nem akadálymentes intézmény célcsoport tagjai számára nehezebben elérhető	A település intézményeinek akadálymentessé válása	1997. évi LXXVIII. törvény az épített környezet alakításáról és védelméről 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról	Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025) Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció	Pályázatok benyújtása épületek akadálymentesítésére	Polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	Épületek akadálymentessé válása	Pénzügyi: önkormányzati költségvetés és pályázati források Humán: önkormányzati alkalmazottak	F

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

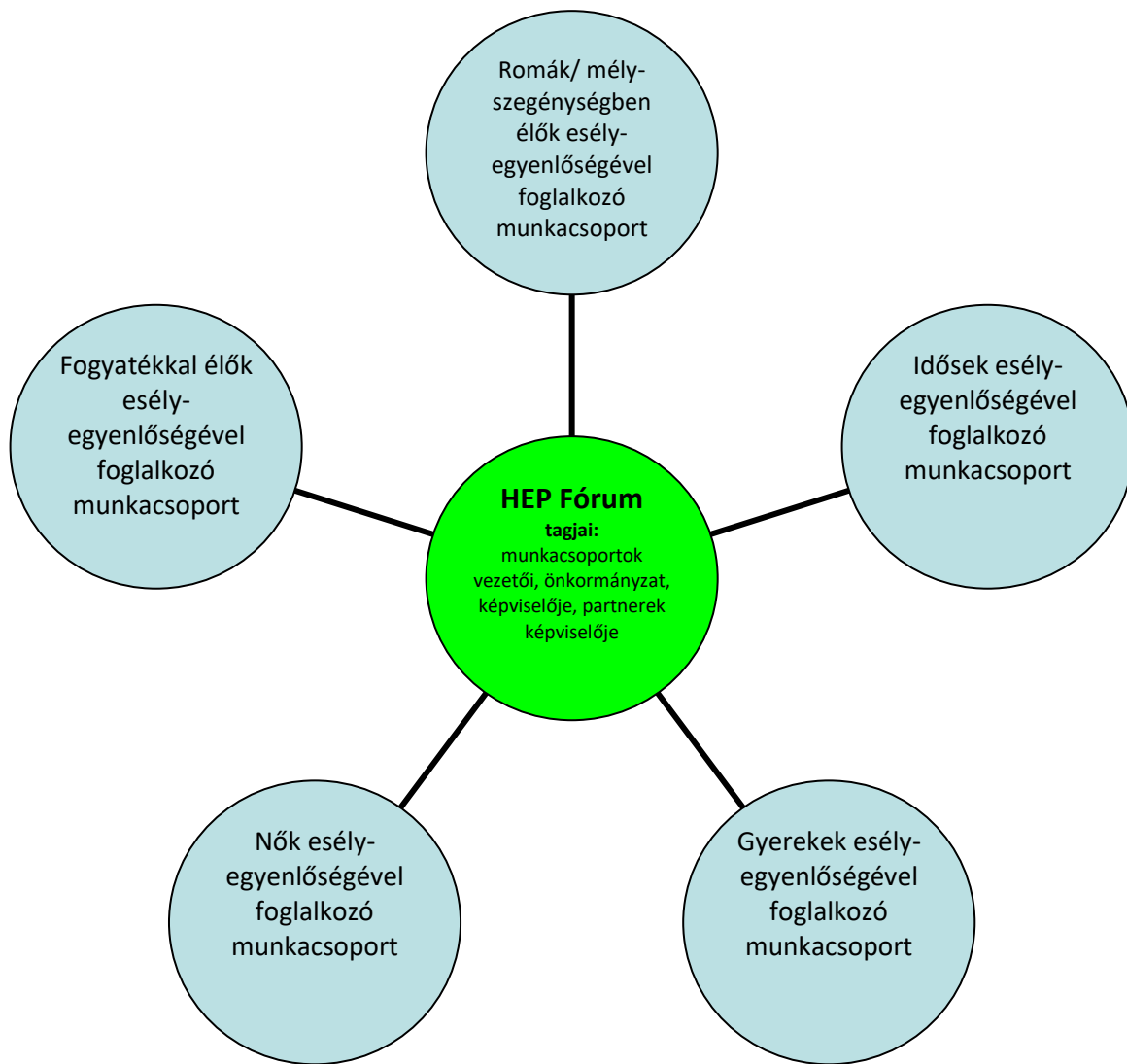
A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétfévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település jegyzője,
- helyi nemzeti önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térégi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térégi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- íhelyi jelzőrendszeri felelős,

- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Felsőpetény Község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Felsőpetény Község Önkormányzata képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és/2025. (XI.25.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Felsőpetény, 2025. november 25.

Laczkovszki Zsolt
polgármester

**Felsőpetény Község Önkormányzata
Képviselő-testületének
..../2025. (XI.....) számú határozata**

Felsőpetény Község Önkormányzatának Képviselő-testülete 71/2023. (XI.16.) számú határozatával fogadta el a Helyi Esélyegyenlőségi Programot.

A képviselő-testület a Helyi Esélyegyenlőségi Program (2023-2028) I. felülvizsgálata eredményeképpen elfogadja a felülvizsgált intézkedési tervvel egységes szerkezetbe foglalt Helyi Esélyegyenlőségi Programot (2023-2028).

Felelős: polgármester, HEP referens

Határidő: folyamatosan